

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**Робоча програма
навчальної дисципліни
"ОБЛІК І ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ
ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ"
для студентів спеціальності
8.03050901 "Облік і аудит"
денної форми навчання**

Харків. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016

Затверджено на засіданні кафедри бухгалтерського обліку.
Протокол № 1 від 27.08.2015 р.

Укладачі: Н. С. Пасенко
Т. В. Олійник
В. В. Ольховська

Р 58 Робоча програма навчальної дисципліни "Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами" для студентів спеціальності 8.03050901 "Облік і аудит" денної форми навчання / уклад. Н. С. Пасенко, Т. В. Олійник, В. В. Ольховська. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 72 с.

Подано тематичний план навчальної дисципліни та її зміст за модулями й темами. Наведено плани лекцій, практичних занять, рекомендовану літературу, питання для самостійного вивчення та самодіагностики, критерії оцінювання знань студентів.

Рекомендовано для студентів спеціальності 8.03050901 "Облік і аудит" магістерської програми "Бухгалтерський облік в управлінні суб'єктами господарювання" денної форми навчання.

Вступ

Процеси економічної інтеграції у світовий простір та інтернаціоналізація економіки привели до необхідності у стандартизації системи обліку, яка є інформаційною базою для ухвалення виважених управлінських рішень. Тоді, як Україна обрала напрям розвитку на партнерство зі світовим співтовариством, необхідно національну систему обліку та складання звітності гармонізувати з вимогами міжнародних стандартів. Це буде сприяти формуванню привабливого інвестиційного клімату у країні та прискорить інтеграційні процеси в економічних відносинах.

Подальший розвиток підприємництва в Україні, який виходить і за її межі, а також діяльність підприємств із іноземним капіталом та вкладеними іноземними інвестиціями, розширене коло зарубіжних покупців вітчизняної продукції та постачальників імпортованих товарів, прагнення до європейської спільноти потребує складання фінансової звітності за міжнародними стандартами. В Україні узагальнення інформації про фінансовий стан, фінансові результати, рух грошових коштів, зміни у власному капіталі у формах фінансової звітності відбувається за вимогами як національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, так і міжнародних стандартів фінансової звітності. Необхідність у складанні фінансової звітності в Україні за вимогами міжнародних стандартів також законодавчо затверджено в Законі України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" № 996-XIV від 16 липня 1999 року зі змінами та доповненнями.

Тому студентам для поглиблення компетентностей у галузі обліку та складання звітності за міжнародними стандартами необхідно вивчення цієї навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна "Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами" належить до професійного циклу навчальних дисциплін підготовки магістрів за спеціальністю 8.03050901 "Облік і аудит" магістерської програми "Бухгалтерський облік в управлінні суб'єктами господарювання".

1. Опис навчальної дисципліни

Назва показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 0305 "Економіка та підприємництво"	За вибором
Змістових модулів – 2	Спеціальність 8.03050901 "Облік і аудит"	Рік підготовки
		1-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр
		2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3; самостійної роботи студента – 5,3	Освітній ступінь: магістр	Лекції
		10 год
		Практичні заняття
		30 год
		Самостійна робота
		80 год
		Вид контролю
залік		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи на дисципліну становить 50 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є підготовка студентів до виконання професійних обов'язків як бухгалтерів, так і топ-менеджерів в умовах глобалізації, завдяки засвоєнню студентами необхідних загальнометодичних та практичних засад побудови системи обліку, організації та ведення на підприємствах фінансового обліку активів, капіталу, зобов'язань та складання фінансової звітності за міжнародними стандартами, а також аналізу наведеної інформації з наданням рекомендацій щодо подальшого управління.

Основними **завданнями** дисципліни є такі:

вивчення вимог міжнародних стандартів обліку та фінансової звітності;

систематизація здобутих знань щодо формування системи обліку на підприємстві;

забезпечення засвоєння методичних підходів та практичних прийомів щодо складання фінансової звітності за міжнародними стандартами;

формування вмінь інтерпретувати та використовувати інформацію звітності для ухвалення управлінських рішень;

вивчення організації ведення обліку за міжнародними стандартами;

опанування методики трансформації фінансової звітності, складеної за національними стандартами, у звітність за міжнародними стандартами.

Об'єктом навчальної дисципліни є система організації обліку та складання фінансової звітності за міжнародними стандартами.

Предметом навчальної дисципліни є особливості організації та ведення обліку й складання фінансової звітності підприємств за міжнародними стандартами.

Вивчення дисципліни має сприяти прагненню студентів до здобуття і збагачення знань; зацікавленості в пізнавальній діяльності; виробленню нового типу економічного мислення, навичок у самостійній роботі з інструктивним і законодавчим матеріалом, додатковою літературою; формуванню самостійності та творчої активності в момент ухвалення рішень; принциповості, ініціативності, професійної етики, моральних якостей.

Із метою кращого засвоєння навчального матеріалу дисципліни "Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами" студенти повинні до його початку опанувати знання та навички з бухгалтерського, фінансового та податкового обліку і звітності, обліку за видами економічної діяльності, управлінського обліку, організації й методики економічного аналізу та інших. Знання цих дисциплін та сформовані у процесі їх вивчення навички дають студентам можливість вивчити теоретичні основи ведення обліку та складання звітності на підприємствах за національними стандартами обліку, а також сформувані вміння та навички у практичній діяльності.

У свою чергу, знання із цієї навчальної дисципліни забезпечують успішне виконання магістерських дипломних робіт.

У процесі навчання студенти здобувають необхідні знання під час лекційних занять та виконання практичних завдань. Також великого

значення в процесі вивчення та закріплення знань набуває самостійна робота студентів. Усі види занять розроблено відповідно до кредитно-трансферної системи організації навчального процесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має:

знати:

понятійний та категорійний апарат щодо обліку та складання фінансової звітності за національними та міжнародними стандартами;

законодавчо-нормативні документи, які регламентують ведення обліку та складання фінансової звітності за національними та міжнародними стандартами;

особливості обліку активів за міжнародними стандартами обліку;

особливості обліку зобов'язань за міжнародними стандартами обліку;

особливості обліку капіталу за міжнародними стандартами обліку;

особливості обліку доходів і фінансових результатів підприємств за міжнародними стандартами;

особливості складання фінансової звітності за міжнародними стандартами обліку та побудови робочих трансформаційних таблиць;

уміти:

застосовувати у практичній діяльності законодавчі та нормативні матеріали щодо ведення обліку та складання фінансової звітності за національними та міжнародними стандартами;

вирішувати завдання різних видів складності (стереотипних, діагностичних та евристичних) щодо особливостей обліку активів, зобов'язань та капіталу за міжнародними стандартами обліку та звітності;

складати та аналізувати фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ);

відобразити всі необхідні розкриття до фінансової звітності за вимогами МСФЗ;

визначати облікову політику підприємства, складати наказ про облікову політику, ураховуючи вимоги міжнародних стандартів, запроваджувати зміни до обраної облікової політики;

складати робочий план рахунків підприємства, відповідно до вимог міжнародних стандартів.

У процесі викладання навчальної дисципліни основну увагу приділено оволодінню студентами професійними компетентностями, наведеними в табл. 2.1.

**Професійні компетентності, яких отримують студенти
у результаті вивчення навчальної дисципліни**

Код компетентностей	Назва компетентностей	Складові частини компетентностей
ОФЗМС 1	Складання фінансової звітності за міжнародними стандартами та проведення її аналізу	Засвоєння загальних принципів ведення обліку та складання звітності за міжнародними стандартами
		Знання особливостей складання фінансової звітності за міжнародними стандартами, здатність до складання всіх форм фінансової звітності
ОФЗМС 2	Розроблення ефективних рішень щодо відображення в обліку активів за міжнародними стандартами обліку та звітності	Здатність відображати в обліку поточні активи за міжнародними стандартами
		Здатність відображати в обліку необоротні активи за МСФЗ
ОФЗМС 3	Розроблення ефективних рішень щодо відображення в обліку зобов'язань, капіталу доходів і витрат за міжнародними стандартами обліку та звітності	Здатність відображати в обліку операції з орендою за міжнародними стандартами
		Здатність відображати в обліку фінансові інструменти та інвестиції за МСФЗ
		Здатність відображати в обліку зобов'язання за міжнародними стандартами
		Здатність відображати в обліку капітал за МСФЗ
		Здатність відображати в обліку доходи та витрати й коригувати помилки за міжнародними стандартами обліку та звітності
Здатність відображати в обліку вплив коливань курсів валют та інфляції за МСФЗ		
ОФЗМС 4	Розроблення ефективних рішень щодо переходу обліку на міжнародні стандарти	Здатність формувати облікову політику та складати трансформаційну таблицю за МСФЗ

Примітка. ОФЗМС – Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами.

Структуру складових частин професійних компетентностей та їх формування, відповідно до Національної рамки кваліфікацій України, наведено в табл. А.1 додатка А.

Під час вивчення навчальної дисципліни студент підвищує такі **особисті компетентності**, як: рівень мотивації набуття кваліфікації магістра з обліку та аудиту; саморозвиток (бажання та уміння навчатися, пізнавальну активність, високий рівень самоорганізації); комунікабельність у міжнародному середовищі та серед студентів; уважність; відповідальність за результат; активність; ініціативність; допитливість; наполегливість; адекватність ухвалення рішень; впевненість у собі; старанність; прагнення до мети; надійність; самоконтроль; увага до деталей; цілеспрямованість; пунктуальність; кмітливість та інші.

Під час вивчення навчальної дисципліни студент підвищує такі **когнітивні компетентності**, як: неординарність та креативність мислення; відкритість до нововведень; новаторство; уміння правильно та чітко висловлювати свої думки; аналіз; синтез; порівняння; співставлення; творчий пошук; логічність побудови відповіді; втілення в практичну діяльність нових форм та методів організації праці; критичність; гнучкість думки; уміння знаходити інформацію, користуватися літературними джерелами.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Сутність, статус та застосування МСФЗ.

Облік активів за МСФЗ

Тема 1. Сутність, статус та застосування МСФЗ

1.1. Сутність МСФЗ.

Мета та шляхи гармонізації фінансової звітності. Сутність МСФЗ, їх класифікація. Організація діяльності Ради Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО). Процедури розроблення МСФЗ.

1.2. Статус МСФЗ та їх застосування.

Сфера застосування МСФЗ у світовій та вітчизняній практиці обліку.

1.3. Порівняльна характеристика МСФЗ, US GAAP та П(С)БО.

Порівняльна характеристика МСФЗ, US GAAP та П(С)БО за критеріями: регламентація форм звітності та плану рахунків обліку; переваги, недоліки складання звітності, вимоги до них; особливості обліку відповідних активів, зобов'язань та капіталу.

Тема 2. Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів

2.1. Призначення та склад фінансової звітності.

Призначення фінансової звітності. Користувачі та їх інформаційні потреби. Склад та призначення компонентів фінансової звітності. Визнання її елементів.

2.2. Вимоги до подання інформації у фінансових звітах.

Вимоги та припущення до інформації, наданої у фінансових звітах. Її якісні характеристики. Аналіз ступеня узагальнення інформації у фінансових звітах.

2.3. Порядок подання фінансових звітів.

Структура річної фінансової звітності. Інформація, яку подають як додатки до фінансової звітності. Визначення звітного періоду, за який надано інформацію. Взаємозв'язок інформації в різних формах фінансової звітності.

2.4. Баланс.

Елементи балансу, критерії їх визнання та оцінювання. Структура та зміст балансу. Його моделі та форми. Події після дати балансу.

2.5. Звіт про прибутки та збитки.

Призначення та елементи звіту про прибутки та збитки. Його структура та зміст. Способи подання звіту про прибутки та збитки. Методика розрахунку прибутку на акцію.

2.6. Звіт про рух грошових коштів.

Структура та зміст звіту про рух грошових коштів. Методика його складання. Подання та розкриття інформації про рух грошових коштів.

2.7. Звіт про зміни у власному капіталі.

Структура та зміст звіту про зміни у власному капіталі. Підходи до розкриття його змін.

2.8. Примітки до фінансової звітності.

Структура та зміст приміток до фінансової звітності.

2.9. Проміжна фінансова звітність.

Структура та зміст проміжної фінансової звітності. Визнання та оцінювання у проміжних фінансових звітах.

2.10. Звітність за сегментами.

Визначення сегментів та їх види. Елементи звітності та облікова політика сегмента. Розкриття сегментної інформації.

2.11. Консолідована звітність.

Призначення, сфера застосування та порядок подання консолідованої фінансової звітності. Процедура консолідації фінансових звітів. Розкриття інформації про консолідацію фінансових звітів.

Тема 3. Облік поточних активів

3.1. Облік грошових коштів та їх еквівалентів.

Визнання та облік грошових коштів та їх еквівалентів. Формування малої каси на підприємстві. Формування системи внутрішнього контролю над рухом грошових коштів.

3.2. Облік дебіторської заборгованості.

Сутність та види дебіторської заборгованості. Визначення й оцінювання дебіторської заборгованості. Відображення в обліку торговельних знижок та грошових знижок (знижок за оплату у визначений строк). Облік повернення товарів. Відображення в обліку продажу дебіторської заборгованості. Облік передачі дебіторської заборгованості в заставу.

3.3. Облік сумнівної дебіторської заборгованості.

Визначення сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості. Методи списання безнадійної заборгованості: метод прямого списання та метод формування резерву сумнівних боргів. Відображення в обліку формування резерву сумнівних боргів та списання безнадійної дебіторської заборгованості. Способи формування резерву сумнівних боргів за методами: відсотка від чистої реалізації в кредит, відповідно до терміну оплати дебіторської заборгованості.

3.4. Облік розрахунків за векселями отриманими.

Поняття, види та облік розрахунків за векселями. Облік розрахунків за векселями, отриманими за продані товари (роботи, послуги). Співставлення отриманих векселів та дебіторської заборгованості.

3.5. Визнання та первісна оцінка запасів.

Нормативна база щодо обліку запасів за МСФЗ. Визначення запасів, критерії визнання запасів активами. Системи обліку запасів, їх характеристики. Склад первісної вартості запасів.

3.6. Облік запасів.

Особливості обліку придбання, перероблення та реалізації запасів, відповідно до постійної та періодичної системи обліку. Методи оцінки вибуття запасів. Особливості застосування різних методів вибуття запасів за постійною та періодичною системою обліку.

3.7. Відображення запасів у балансі.

Оцінка запасів, відповідно до принципу обачності. Облік переоцінки запасів за періодичної та постійної системи обліку. Відображення в обліку списання різниці між собівартістю запасів та їх ринковою вартістю за прямим та непрямим методами.

3.8. Розкриття інформації про запаси.

Інформація про запаси, яку необхідно розкрити у фінансовій звітності підприємства.

Тема 4. Облік необоротних активів

4.1. Визнання та оцінка необоротних активів.

Нормативна база щодо обліку основних засобів та нематеріальних активів за МСФЗ. Визначення основних засобів та нематеріальних активів, критерії визнання їх активами. Класифікація необоротних активів. Види оцінок необоротних активів. Склад первісної вартості основних засобів та нематеріальних активів.

4.2. Відображення в обліку основних засобів та нематеріальних активів.

Облік надходження основних засобів та нематеріальних активів: придбання за плату, будівництва, отримання в обмін на подібні та неподібні, у вигляді вкладення до статутного капіталу, за безоплатного отримання. Облік вибуття основних засобів та нематеріальних активів: реалізації, ліквідації, передачі в обмін на подібні та неподібні, у вигляді вкладення до статутного капіталу, безоплатної передачі. Облік поточних витрат на модернізацію та утримання у придатному стані основних засобів та нематеріальних активів. Відображення в обліку переоцінки (дооцінки або уцінки) основних засобів та нематеріальних активів. Облік зменшення (збільшення) корисності основних засобів та нематеріальних активів.

4.3. Амортизація основних засобів та нематеріальних активів.

Методи нарахування амортизації, порядок визначення сум амортизаційних відрахувань та їх облік.

4.4. Розкриття інформації про основні засоби та нематеріальні активи у фінансовій звітності.

Інформація про основні засоби та нематеріальні активи, яку необхідно розкрити у фінансовій звітності підприємства.

4.5. Облік інвестиційної нерухомості.

Визначення, визнання та оцінка інвестиційної нерухомості. Переведення та вибуття інвестиційної нерухомості. Розкриття інформації про інвестиційну нерухомість.

4.6. Облік непоточних активів, призначених для продажу за МСФЗ.

Класифікація та оцінка непоточних активів, призначених для продажу. Подання та розкриття інформації про закінчену діяльність та непоточні активи, призначені для продажу.

Змістовий модуль 2

Облік власного капіталу, зобов'язань, доходів та витрат за МСФЗ

Тема 5. Облік оренди

5.1. Визнання оренди та її класифікація.

Нормативна база щодо обліку орендних операцій. Класифікація оренди. Переваги та недоліки різних видів оренди.

5.2. Відображення орендних операцій в обліку та звітності орендаря.

Розподіл орендних платежів за ефективною ставкою відсотка. Облік фінансової оренди у орендаря. Облік операційної оренди в орендаря.

5.3. Відображення орендних операцій в обліку та звітності орендодавця.

Облік фінансової оренди у орендодавця. Облік операційної оренди в орендодавця.

5.4. Розкриття інформації про орендні операції у фінансовій звітності.

Інформація про орендні операції, яку необхідно розкрити у фінансовій звітності підприємства.

Тема 6. Фінансові інструменти. Облік інвестицій

6.1. Класифікація, визнання та подання фінансових інструментів.

Нормативна база щодо обліку фінансових інструментів. Визначення, визнання та класифікація фінансових інструментів.

6.2. Оцінка та облік фінансових інструментів.

Особливості оцінки фінансових інвестицій. Облік наявності та руху короткотермінових фінансових інвестицій. Інші короткотермінові (поточні)

інвестиції. Облік інвестицій пов'язаних сторін за методом участі в капіталі. Облік інвестицій за амортизованою вартістю. Облік зменшення корисності фінансових активів. Амортизація премії та дисконту за методом ефективної ставки відсотка.

6.3. Облік хеджування.

Інструменти, об'єкти та ефективність хеджування. Оцінювання хеджування. Хеджування грошових потоків.

6.4. Визнання та облік платежів на основі акцій.

Визнання платежів на основі акцій, здійснених інструментами капіталу. Умови угод платежів на основі акцій та їх зміни.

6.5. Методи й моделі оцінки платежу на основі акції.

Оцінка платежу на основі акції. Оцінювання платежу на основі акції за різними вартостями. Вимоги до методів оцінювання платежу на основі акції. Чинники, що впливають на оцінку платежу на основі акції.

6.6. Розкриття інформації про фінансові інструменти у фінансовій звітності.

Інформація про фінансові інструменти, яку необхідно розкрити у фінансовій звітності підприємства. Перекласифікація інвестицій. Ризики, що виникають у результаті фінансових інструментів. Розкриття інформації про платежі на основі акції.

Тема 7. Облік зобов'язань

7.1. Класифікація, визначення та визнання зобов'язань.

Нормативна база щодо обліку зобов'язань. Визначення та класифікація зобов'язань. Визнання зобов'язань.

7.2. Облік поточних зобов'язань.

Облік короткотермінових позик. Види позик і порядок їх отримання в установах банку. Облік поточної заборгованості за довготерміновими зобов'язаннями. Облік виданих короткотермінових векселів. Облік рахунків до сплати. Облік розрахунків з учасниками. Визнання та категорії виплат працівникам. Облік короткотермінових виплат працівникам. Облік нарахувань та розрахунків із фондами соціального страхування. Облік розрахунків за пенсійними програмами та з бюджетом.

7.3. Облік довготермінових зобов'язань.

Облік довготермінових кредитів банку. Облік відстрочених кредитів банку. Облік довготермінових векселів. Облік зобов'язань за облігаціями. Облік премій (дисконту) за випущеними облігаціями.

7.4. Розкриття інформації про зобов'язання у фінансовій звітності.
Інформація про зобов'язання, яку необхідно розкрити у фінансовій звітності підприємства.

Тема 8. Облік власного капіталу

8.1. Класифікація, визначення та визнання власного капіталу.

Нормативна база щодо обліку власного капіталу. Визначення та класифікація власного капіталу. Структура акціонерного капіталу. Визначення акцій, опціону, дивідендів, їх класифікація. Формування звіту про зміни у власному капіталі.

8.2. Облік операцій з власним капіталом.

Облік вкладів. Методи розподілу прибутків та збитків у товаристві: метод установленої пропорції; метод питомої ваги вкладеного капіталу; метод, який ураховує заробітну плату партнерів, відсотки на вкладений капітал та фіксовану ставку. Облік перереєстрації товариства. Облік ліквідації товариства. Облік випуску акцій: за номінальною вартістю, із дисконтом і премією. Продаж вилучених акцій

8.3. Розкриття інформації про зміни у власному капіталі у фінансовій звітності.

Інформація про зміни у власному капіталі, яку необхідно розкрити у фінансовій звітності підприємства.

Тема 9. Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток

9.1. Визначення, оцінка та визнання доходів.

Нормативна база щодо обліку доходу. Види діяльності підприємства. Визначення та класифікація доходів. Оцінка та визнання доходів за сутністю операцій. Умови визнання доходів. Розподіл доходів.

9.2. Визначення, оцінка та визнання витрат.

Нормативна база щодо обліку витрат. Визначення та класифікація витрат. Оцінка та визнання витрат за сутністю операцій. Умови визнання витрат. Розподіл витрат.

9.3. Формування доходу від різних видів діяльності та його облік.

Облік доходів від різних видів діяльності підприємства.

9.4. Формування витрат від різних видів діяльності та його облік.

Облік витрат на різні види діяльності підприємства.

9.5. Визначення та класифікація тимчасових різниць між обліковим та податковим прибутком.

Взаємозв'язок між бухгалтерським та податковим обліком. Визначення тимчасової різниці.

9.6. Визнання та оцінка податку на прибуток.

Визнання податку на прибуток. Формування податкового вивірення. Вплив тимчасових різниць на податковий прибуток та відображення в балансі. Розрахунок витрат (доходів) за податком на прибуток.

9.7. Розкриття інформації про доходи, витрати та податок на прибуток у фінансовій звітності.

Зміст інформації про доходи, витрати та податок на прибуток, яку необхідно розкрити у фінансовій звітності підприємства.

Тема 10. Облік надзвичайних подій. Подальші та умовні події. Коригування помилок

10.1. Визначення, оцінка та визнання надзвичайних подій.

Нормативна база щодо обліку надзвичайних подій. Оцінка та визнання надзвичайних подій.

10.2. Облік надзвичайних подій.

Відображення в обліку надзвичайних доходів. Відшкодування збитків від надзвичайних подій.

10.3. Визначення, оцінка та визнання забезпечень.

Нормативна база щодо обліку забезпечень. Класифікація подій. Оцінка, визнання та використання забезпечень.

10.4. Умовні зобов'язання та активи.

Визначення умовних зобов'язань та активів. Визнання та розкриття умовних зобов'язань та активів.

10.5. Розкриття інформації про надзвичайні доходи та витрати, подальші та умовні події, забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи у фінансовій звітності.

Зміст інформації про надзвичайні доходи та витрати, подальші та умовні події, забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи у фінансовій звітності.

10.6. Коригування помилок у фінансових звітах.

Застосування коригувальних проведень. Визначення робочої (трансформаційної) таблиці та її формування.

Тема 11. Вплив коливань курсів валют та інфляції

11.1. Визнання та облік курсової різниці.

Нормативна база щодо обліку валютних операцій. Визначення валют та валютних курсів. Відображення операцій в іноземній валюті

у функціональній валюті підприємства. Визнання курсової різниці та відображення її в обліку. Коригування проведень.

11.2. Облік та складання звітності в умовах зміни цін та інфляції.

Нормативна база щодо обліку в умовах змін цін та інфляції. Вимоги щодо відображення впливу зміни ціни та інфляції в обліку та звітності. Методи відображення впливу цін та їх застосування. Коригування проведень.

11.3. Розкриття інформації про вплив змін валютних курсів та інфляції у фінансовій звітності.

Розкриття інформації про вплив змін валютних курсів у фінансовій звітності. Перерахунок фінансових звітів в умовах інфляції.

Тема 12. Розкриття фінансової звітності за МСФЗ

12.1. Сутність та визначення облікової політики.

Сутність облікової політики, її визначення та структура. Етапи облікового циклу.

12.2. Зміни в обліковій політиці.

Умови, необхідні для перегляду облікової політики. Відображення в обліку та звітності змін в обліковій політиці та облікових цінах.

12.3. Процес формування робочої (трансформаційної) таблиці на основі визначеної облікової політики.

Етапи роботи із трансформаційною таблицею.

12.4. Процедури переходу на МСФЗ.

Нормативна база щодо процесу переходу на МСФЗ. Вибір облікової політики суб'єкта господарювання. Етапи переходу на МСФЗ. Процедури підготовки вступного балансу та їх вплив на фінансову звітність. Практика трансформації української звітності у МСФЗ.

12.5. Визнання та оцінка за першого застосування МСФЗ.

Логіка трансформації. Перекласифікація активів. Особливості визнання елементів фінансової звітності за першого застосування МСФЗ.

12.6. Розкриття інформації в першій звітності за МСФЗ.

Інформація, яку необхідно розкрити в першій звітності за МСФЗ.

4. Структура навчальної дисципліни

Із самого початку вивчення навчальної дисципліни кожен студент має бути ознайомлений як із робочою програмою навчальної дисципліни та формами організації навчання, так і зі структурою, змістом та обсягом

кожного з її навчальних модулів, а також із усіма видами контролю та методикою оцінювання сформованих професійних компетентностей.

Вивчення студентом навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного та ґрунтовного опрацювання навчальних модулів. Навчальний модуль – це окремий, відносно самостійний блок дисципліни, який логічно поєднує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом та взаємозв'язками. Тематичний план дисципліни складається з двох змістових модулів (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекційні	практичні	самостійна робота
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1				
Сутність, статус та застосування МСФЗ. Облік активів за МСФЗ				
<i>Тема 1. Сутність, статус та застосування МСФЗ</i>	5	1	–	4
<i>Тема 2. Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів</i>	17	1	8	8
<i>Тема 3. Облік поточних активів</i>	18	2	6	10
<i>Тема 4. Облік необоротних активів</i>	16	2	4	10
<i>Колоквіум за змістовим модулем 1</i>	2		2	
Разом за змістовим модулем 1	58	6	20	32
Змістовий модуль 2				
Облік власного капіталу, зобов'язань, доходів та витрат за МСФЗ				
<i>Тема 5. Облік оренди</i>	9,5	0,5	2	7
<i>Тема 6. Фінансові інструменти. Облік інвестицій</i>	7,5	0,5	1	6

1	2	3	4	5
<i>Тема 7. Облік зобов'язань</i>	7,5	0,5	1	6
<i>Тема 8. Облік власного капіталу</i>	8	0,5	1,5	6
<i>Тема 9. Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток</i>	6,5	0,5	1	5
<i>Тема 10. Облік надзвичайних подій. Подальші та умовні події. Коригування помилок</i>	6,5	0,5	1	5
<i>Тема 11. Вплив коливань курсів валют та інфляції</i>	7	0,5	0,5	6
<i>Тема 12. Розкриття фінансової звітності за МСФЗ</i>	8,5	0,5	1	7
<i>Колоквіум за змістовим модулем 2</i>	1	–	1	–
Разом за змістовим модулем 2	62	4	10	48
Усього годин за модулями	120	10	30	80

5. Теми практичних занять

Практичне заняття – це форма навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички в їх практичному застосуванні шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань. Проведення таких занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі: тестах для виявлення ступеня оволодіння необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різного рівня складності для виконання їх на занятті. Воно містить у собі проведення попереднього контролю за знаннями, вміннями і навичками студентів; ставлення загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, виконання завдань із їх обговоренням; вирішення контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання (табл. 5.1).

Перелік тем практичних занять

Назва змістового модуля	Теми практичних занять (за модулями)	Кількість годин	Література
<i>Змістовий модуль 1.</i> Сутність, статус та застосування МСФЗ. Облік активів за МСФЗ	<i>Тема 2.</i> Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів	8	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [4; 5; 7 – 24; 26 – 32; 42 – 49; 52 – 58; 60; 63; 67; 69 – 79]
	<i>Тема 3.</i> Облік поточних активів	6	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20; 22; 34; 36; 77; 78]
	<i>Тема 4.</i> Облік необоротних активів	4	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20; 22; 25; 37, 62; 77; 78]
	Колоквіум за змістовим модулем 1 "Сутність, статус та застосування МСФЗ"	2	
<i>Змістовий модуль 2.</i> Облік власного капіталу, зобов'язань, доходів та витрат за МСФЗ	<i>Тема 5.</i> Облік оренди	1	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20, 22; 77; 78]
	<i>Тема 6.</i> Фінансові інструменти. Облік інвестицій	1	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20; 22; 77; 78]
	<i>Тема 7.</i> Облік зобов'язань	1,5	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20; 22; 77; 78]
	<i>Тема 8.</i> Облік власного капіталу	1	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [6; 20; 22; 77; 78]
	<i>Тема 9.</i> Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток	1	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [6; 20; 22; 35; 77; 78]
	<i>Тема 10.</i> Облік надзвичайних подій. Подальші та умовні події. Коригування помилок	1	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20; 22; 61; 77; 78]
	<i>Тема 11.</i> Вплив коливань курсів валют та інфляції	0,5	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20; 22; 66; 77; 78]
	<i>Тема 12.</i> Розкриття фінансової звітності за МСФЗ	1	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20; 22; 38 – 41; 50; 51; 59; 68; 77; 78]
	Колоквіум за змістовим модулем 2 "Облік власного капіталу, зобов'язань, доходів та витрат за МСФЗ"	1	
Разом годин за змістовими модулями	30		

5.1. Приклади типових практичних завдань за темами

Змістовий модуль 1 Сутність, статус та застосування МСФЗ. Облік активів за МСФЗ

Тема 3. Облік оборотних активів

Рівень 1. Визначити собівартість запасів.

Які з перелічених статей витрат слід включити до собівартості запасів: 1) комісійну винагороду посередникам; 2) ввізні мита; 3) витрати на утримання відділу закупівель; 4) витрати на доставку товару зі складу зберігання; 5) втрати товару понад норми природного убутку; 6) витрати на утримання складу готової продукції; 7) витрати на страхування запасів під час доставки від постачальника; 8) витрати на маркетингові дослідження ринку сировини; 9) витрати на утримання апарату управління; 10) знижки з купівельної вартості; 11) витрати на відрядження продавців; 12) комісію і вартість послуг брокера; 13) витрати на зберігання матеріалів, зазнаних після їх отримання, які необхідні для забезпечення виробничого процесу; 14) зарплату співробітників відділу збуту; 15) витрати за гарантіями; 16) витрати на дослідження нових продуктів; 17) витрати на аудит та податкове консультування?

Рівень 2. Необхідно розрахувати суму рахунків, оплату яких підприємство припускає не одержати, та нарахувати резерв сумнівних боргів. Відобразити бухгалтерські операції на рахунках обліку. Поясніть, за яких обставин резерв сумнівних боргів буде мати дебетовий залишок до коригування.

На основі аналізу дебіторської заборгованості підприємство "Блокер" виконує розрахунок за неоплаченими рахунками.

31 грудня бухгалтер підготував такий перелік непогашеної дебіторської заборгованості підприємства (табл. 5.2).

Таблиця 5.2

Непогашена дебіторська заборгованість підприємства "Блокер"

Інтервал часу	Сума заборгованості, €	Передбачувані рахунки, які не будуть оплачені	
		%	Сума, €
1	2	3	4
Непрострочені	63 650	2	
Прострочені від 1 до 30 днів	8 220	4	

1	2	3	4
від 31 до 60 днів	4 930	20	
від 61 до 90 днів	3 200	30	
більше ніж 90 днів	1 540	50	
Усього			

Резерв на сумнівні борги в цей момент має дебетовий залишок у розмірі € 210.

Дебітор "Альтаїр" визнано неплатоспроможним, тому його заборгованість у сумі € 105 списано за рахунок резерву сумнівних боргів. Після списання дебіторської заборгованості підприємство "Альтаїр" надіслало € 45 як часткове погашення списаної дебіторської заборгованості.

Рівень 3. Необхідно відобразити операції підприємства із застосуванням системи періодичного обліку запасів. Під час вибуття запасів на підприємстві використовується метод "перше надходження – перший видаток" (ФІФО).

Компанія "Глорія" мала такі залишки на рахунку "Товари" на 1 січня 20__ року:

- товар "А" – 18 шт. за ціною €40;
- товар "Б" – 13 шт. за ціною €80;
- товар "В" – 22 шт. за ціною €87.

За рік здійснено такі операції:

1) 15 січня 20__ року придбано товар "А" 16 шт. за ціною €50 у кредит на умовах 10/10 п/30. За чверть товарів підприємство розрахувалося 20 січня 20__ року;

2) 18 березня 20__ року придбано за готівку товар "Б" 10 шт. за ціною €80;

3) 20 травня 20__ року придбано у кредит товар "В" 16 шт. за ціною €90 на умовах 4/10 п/30. Оплата за товари зроблена 31 травня 20__ року;

4) 25 червня 20__ року реалізовано у кредит товар "А" 5 шт. за ціною €95 на умовах 7/10 п/30. Рахунок на €27 645 був оплачений 3 липня 20__ року.

5) 27 серпня 20__ року реалізовано у кредит товар "Б" 15 шт. за ціною €86;

6) 29 грудня 20__ року реалізовано за готівку товар "В" 24 шт. за ціною €145;

7) 31 грудня 20__ року зроблено коригування із закриття тимчасових рахунків доходів і витрат та визначення кінцевого фінансового результату господарської діяльності за 20__ рік.

Змістовий модуль 2

Облік власного капіталу, зобов'язань, доходів та витрат за МСФЗ

Рівень 1. Необхідно відобразити господарські операції на рахунках обліку.

Підприємство "Глорія" здійснило дооцінку будівлі офісу на 10 000 ум. од. Викуплено власні прості акції у кількості 10 000 шт. за ціною 5,50 ум. од. (номінальна вартість простої акції складає 5,0 ум. од.). За поточний рік підприємством отримано чистий прибуток у розмірі 146 000 ум. од., з яких 54 000 ум. од. спрямовано на створення резервного фонду. Нараховано дивіденди на акції підприємства в сумі 70 000 ум. од.

Рівень 2. Необхідно підготувати графік розподілу орендних платежів за фінансовою орендою (табл. 5.3) та відобразити операції на рахунках обліку в орендодавця та орендаря.

Таблиця 5.3

Графік розподілу орендних платежів орендаря

Дата	Мінімальні орендні платежі	Податок на майно	Відсотки, нараховані на залишок зобов'язань	Зменшення зобов'язань з оренди	Залишок зобов'язань з оренди
...	...	...	...	...	...
Усього					

2 січня поточного року підприємство "Арман" і підприємство "Кентавр" уклали угоду, за якою підприємство "Кентавр" (орендодавець) здає в оренду підприємству "Арман" (орендар) устаткування за справедливою вартістю € 20 000. Термін оренди становитиме 5 років і підприємство "Арман" зобов'язано до кінця кожного року виплачувати по €51 537. Устаткування буде здано в оренду на весь термін корисної експлуатації активу й, відповідно до очікувань, не буде мати залишкової вартості

до кінця оренди. Передбачена відсоткова ставка становить 12,00 % річних. Податок на майно включено до складу орендних платежів та становить €2 000 за рік.

Рівень 3. За допомогою наведеної нижче інформації на 31 грудня 20__ року по підприємству "Альфа" необхідно скласти коригувальні проведення, заповнити трансформаційну таблицю (пробний баланс, коригувальні проведення, пробний баланс після коригування, звіт про прибутки та збитки, звіт про зміни у власному капіталі, остаточний баланс). Наприкінці звітного періоду було виявлено, що деякі операції не знайшли відображення на рахунках обліку:

1. Ще не відображено дохід від реалізації товарів 30 грудня. Загальна сума доходу становила €30 000, із яких третину сплачено грошовими коштами до каси підприємства.

2. Не списано реалізовані товари з балансу в сумі €28 400.

3. Ще не нараховано витрати на рекламу в сумі €3 000.

4. Не відображено в обліку вилучення з каси 31 грудня на свої власні потреби €5 000.

Інформація щодо сальдо рахунків підприємства "Альфа" на 31 грудня 20__ року, €:

Товари	30 420
Офісне устаткування	22 100
Рахунки до оплати	14 950
Зарплата до виплати	2 600
Накопичений знос офісного устаткування	8 320
Рахунок у банку	2 210
Статутний капітал	20 800
Рахунки до одержання	31 200
Додатковий капітал	7 540
Дохід від реалізації	246 090
Собівартість реалізованих товарів	128 700
Повернення проданих товарів	20 540
Витрати на рекламу	2 990
Витрати на оплату праці продавців	29 900
Витрати на оплату праці офісних працівників	22 100
Витрати на знос офісного устаткування	10 140

6. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання студенти виконують самостійно під методичним керівництвом викладача.

Мета СРС – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студентів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначено навчальним планом і становить 67,0 % (80 годин) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (120 годин). У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, брати на себе відповідальність за якість власної професійної підготовки. СРС містить у собі: опрацювання лекційного матеріалу; опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять із тем дисципліни; підготовку до практичних занять; поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань; виконання завдань для самостійного опрацювання з вивченої теми; написання есе (наукової статті) на задану проблематику; пошук (підбір) та огляд літературних джерел на задану проблематику дисципліни; аналітичний розгляд наукової публікації; контрольну перевірку студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики; підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю; систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до модульного контролю (колоквіуму).

Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів із національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, вітчизняною та зарубіжною спеціальною обліковою літературою, статтями в періодичних виданнях з обліку. Для цього рекомендовано опрацьовувати законодавчі та нормативні акти з обліку, які публікують в офіційних виданнях "Урядовий кур'єр", "Голос України", "Відомості Верховної Ради України", аналітичні коментарі та проблемні статті в періодичних виданнях "Бухгалтерія", "Податки і бухгалтерський облік", "Бухгалтерський облік і аудит", "Главбух",

"Бухгалтер", "Дебет-Кредит", "Бухгалтерія. Податки. Бізнес", "Актуальні проблеми економіки", "Бухгалтерський тиждень", "Баланс", "Все про бухгалтерський облік", "Енциклопедія бухгалтера та економіста", "Бібліотека главбуха", "Дебет-Кредит в торгівлі", "Будівельна бухгалтерія" та ін.

Основні види самостійної роботи, запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань із навчальної дисципліни, наведено в табл. 6.1.

Таблиця 6.1

**Завдання для самостійної роботи студентів
та форми контролю за нею**

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Кількість годин	Форми контролю за СРС	Література
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1				
Сутність, статус та застосування МСФЗ. Облік активів за МСФЗ				
<i>Тема 1.</i> Сутність, статус та застосування МСФЗ	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	4	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [4; 5; 7 – 24; 26–32; 42–49; 52 – 58; 60; 63; 67; 69 – 79]
<i>Тема 2.</i> Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику, підготовка до контрольної роботи	8	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20, 22; 34; 36; 77; 78]
<i>Тема 3.</i> Облік поточних активів	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику, підготовка до контрольної роботи	10	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20; 22; 25]

1	2	3	4	5
<i>Тема 4. Облік необоротних активів</i>	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику, підготовка до колоквиуму	10	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, колоквиум	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20, 22; 25, 37, 62; 77; 78]
Усього за змістовим модулем 1		32		
Змістовий модуль 2				
Облік власного капіталу, зобов'язань, доходів та витрат за МСФЗ				
<i>Тема 5. Облік оренди</i>	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	7	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20, 22; 77; 78]
<i>Тема 6. Фінансові інструменти. Облік інвестицій</i>	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	6	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20, 22; 77; 78]
<i>Тема 7. Облік зобов'язань за міжнародними стандартами</i>	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	6	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20, 22; 77; 78]
<i>Тема 8. Облік власного капіталу</i>	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	6	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [6; 20, 22; 77; 78]

1	2	3	4	5
<i>Тема 9.</i> Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	5	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [6; 20; 22; 35; 77; 78]
<i>Тема 10.</i> Облік надзвичайних подій. Подальші та умовні події. Коригування помилок	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	5	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20, 22; 61; 77; 78]
<i>Тема 11.</i> Вплив коливань курсів валют та інфляції	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику, підготовка до колоквиуму	6	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20, 22; 66; 77; 78]
<i>Тема 12.</i> Розкриття фінансової звітності за МСФЗ	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику, підготовка до колоквиуму	7	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20; 22; 38 – 41; 50; 51; 59; 68; 77; 78]
Усього за змістовим модулем 2		48		
Усього за модулями		80		

6.1. Проблематика есе (наукової статті) із навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність, статус та застосування МСФЗ

1. Порівняльна характеристика МСБО, GAAP та П(С)БО.
2. Гармонізація та стандартизація бухгалтерського обліку в сучасних економічних умовах.

3. Концептуальна основа складання та подання фінансових звітів.
4. Вплив міжнародних організацій на формування бухгалтерського обліку різних країн.
5. Необхідність у застосуванні МСФЗ для лістингових підприємств.
6. Рівні застосування регламенту бухгалтерського обліку та їх характеристика.
7. Шляхи підготовки бухгалтерів та аудиторів до вимог МСФЗ.
8. Порівняльна характеристика складання плану рахунків за МСФЗ та національним законодавством.

Тема 2. Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів

1. Порівняльна характеристика основних принципів складання фінансової звітності в Україні (згідно з П(С)БО) та у країнах Європи (згідно з МСФЗ).
2. Порівняльна характеристика основних принципів складання фінансової звітності в Україні (згідно з П(С)БО) та у країнах Європи (згідно з Концептуальною основою).
3. Відмінності та спільні риси якісних характеристик інформації за законодавством України та МСФЗ.
4. Методичні аспекти складання звіту про прибутки та збитки за законодавством України та МСФЗ.
5. Особливості складання звіту про рух грошових коштів за законодавством України та МСФЗ.
6. Методичні аспекти складання звіту про зміни у власному капіталі за законодавством України та МСФЗ.
7. Особливості складання консолідованої звітності за МСФЗ.
8. Порівняльна характеристика складання приміток до фінансової звітності за законодавством України та МСФЗ.
9. Методичні аспекти складання сегментної звітності за законодавством України та МСФЗ.

Тема 3. Облік поточних активів

1. Порівняльна характеристика обліку касових операцій за законодавством України та МСФЗ.
2. Порівняльна характеристика первинної документації з обліку грошових коштів західних та українських компаній.

3. Спільні риси та відмінності списання безнадійної дебіторської заборгованості, відповідно до П(С)БО та МСФЗ.

4. Методичні аспекти формування резерву безнадійних боргів за міжнародним та національним законодавствами.

5. Проблема вибору методу оцінки вибуття запасів та його вплив на фінансовий результат діяльності компаній за П(С)БО та МСФЗ.

6. Вплив на облікову політику запасів вибору системи їх обліку: міжнародний досвід.

7. Підходи до відображення запасів у фінансовій звітності за П(С)БО та МСФЗ.

8. Значення векселів в умовах ринкової економіки, визначення та облік за П(С)БО та МСФЗ.

Тема 4. Облік необоротних активів

1. Способи придбання основних засобів (нематеріальних активів) та методи їх оцінки за П(С)БО та МСФЗ.

2. Особливості відображення в обліку інвестиційної нерухомості за П(С)БО та МСФЗ.

3. Особливості обліку природних ресурсів за МСФЗ.

4. Проблеми вибору методу нарахування амортизації необоротних активів та його вплив на фінансові результати діяльності компаній за П(С)БО та МСФЗ.

Тема 5. Облік оренди

1. Особливості відображення орендних операцій в обліку та звітності орендаря за П(С)БО та МСФЗ.

2. Порівняльна характеристика відображення орендних операцій в обліку та звітності орендодавця за П(С)БО та МСФЗ.

3. Методичні аспекти розкриття інформації про орендні операції у фінансовій звітності за П(С)БО та МСФЗ.

Тема 6. Фінансові інструменти. Облік інвестицій

1. Характеристика обліку інвестицій в асоційовані компанії за МСФЗ.

2. Фінансова звітність щодо частки у спільних підприємствах, згідно з МСФЗ 31.

3. Методи оцінки перекласифікації інвестицій та їх відображення в обліку за МСФЗ та згідно з українським законодавством.

4. Відображення в обліку нарахування та списання дисконту або премії за П(С)БО та МСФЗ.

5. Характеристика методів і моделей оцінки платежу на основі акції за МСФЗ.

6. Методичні аспекти розкриття інформації про фінансові інструменти у фінансовій звітності за П(С)БО та МСФЗ.

Тема 7. Облік зобов'язань

1. Відображення розрахунків із виплат працівників за МСФЗ та П(С)БО.

2. Особливості нарахування та обліку пенсійних зобов'язань за МСФЗ та П(С)БО.

3. Види програм пенсійного забезпечення в Україні та зарубіжних країнах.

4. Облігація як засіб залучення капіталу в різних країнах: визначення та облік.

5. Методика обліку лізингових зобов'язань за міжнародним та національним законодавствами.

6. Особливості розкриття інформації про зобов'язання у фінансовій звітності за МСФЗ та П(С)БО.

Тема 8. Облік власного капіталу

1. Особливості обліку власного прибутку та відображення прибутку в індивідуальних підприємствах за МСФЗ.

2. Особливості обліку власного прибутку та відображення прибутку в товариствах за МСФЗ.

3. Особливості обліку власного прибутку та відображення прибутку в корпораціях за МСФЗ.

4. Порівняльна характеристика обліку власного капіталу за національним законодавством та МСФЗ.

5. Методичні аспекти обліку різних видів дивідендів за МСФЗ та П(С)БО.

6. Розкриття інформації про зміни у власному капіталі у фінансовій звітності за МСФЗ та П(С)БО: порівняльний аналіз.

Тема 9. Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток

1. Поняття, визнання й оцінка доходів від усіх видів діяльності за МСФЗ та П(С)БО.

2. Витрати на виробництво продукції: поняття, класифікація та групування в різних країнах: теоретичні та методичні аспекти.

3. Методика визначення фінансового результату в країнах Європи і США та порівняння її з вітчизняною.

4. Порівняльна характеристика систем обліку витрат в управлінському обліку країн Європи і США.

5. Спільні риси і відмінності обліку витрат у Франції та в Україні.

6. Мета, завдання та значення управлінського обліку за кордоном і в Україні.

7. Визначення тимчасових різниць між обліковим та податковим прибутком за МСФЗ та П(С)БО.

8. Порівняльна характеристика обліку податку на прибуток за МСФЗ та П(С)БО.

9. Методичні аспекти розкриття інформації про доходи, витрати та податок на прибуток у фінансовій звітності за міжнародними та національними стандартами.

Тема 10. Облік надзвичайних подій. Подальші та умовні події. Коригування помилок

1. Порівняльна характеристика обліку надзвичайних подій за МСФЗ та П(С)БО.

2. Особливості коригування помилок у фінансовій звітності за МСФЗ та П(С)БО.

3. Методичні аспекти розкриття інформації про надзвичайні доходи та витрати, подальші та умовні події, забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи у фінансовій звітності за міжнародними та національними стандартами.

Тема 11. Вплив коливань курсів валют та інфляції

1. Особливості визнання та обліку курсової різниці за МСФЗ та П(С)БО.

2. Порівняльна характеристика обліку та складання звітності в умовах зміни цін та інфляції за міжнародним та національним законодавствами.

3. Методичні аспекти розкриття інформації про вплив змін валютних курсів та інфляції у фінансовій звітності за МСФЗ та П(С)БО.

Тема 12. Розкриття фінансової звітності за МСФЗ

1. Особливості формування облікової політики за МСФЗ.
2. Порівняльна характеристика складових частин облікової політики в Україні та зарубіжних країнах.
3. Трансформація української звітності до міжнародних стандартів.
4. Практика переходу підприємства на МСФЗ.

6.2. Контрольні запитання для самодіагностики

Тема 1. Сутність, статус та застосування МСФЗ

1. Мета та шляхи гармонізації фінансової звітності.
2. Сутність міжнародних стандартів фінансової звітності.
3. Класифікація МСФЗ.
4. Організація діяльності Ради МСБО.
5. Процедури розроблення МСФЗ. Статус МСФЗ.
6. Сфера застосування МСФЗ у світовій та вітчизняній практиках обліку.
7. Порівняльна характеристика МСФЗ, *US GAAP* та П(С)БО.

Тема 2. Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів

1. Користувачі фінансової звітності та їх інформаційні потреби.
2. Склад та призначення компонентів фінансової звітності.
3. Визнання елементів фінансової звітності.
4. Вимоги та припущення до інформації, наданої у фінансових звітах.
5. Якісні характеристики фінансової звітності.
6. Інформація, яку подають як додатки до фінансової звітності.
7. Взаємозв'язок між інформацією в різних формах фінансової звітності.
8. Елементи балансу, критерії їх визнання та оцінювання.
9. Структура та зміст балансу.
10. Моделі та форми балансу.
11. Призначення та елементи звіту про прибутки та збитки.
12. Структура та зміст звіту про прибутки та збитки.
13. Способи подання звіту про прибутки та збитки.
14. Методика розрахунку прибутку на акцію.
15. Структура та зміст звіту про рух грошових коштів.

16. Методика складання звіту про рух грошових коштів.
17. Подання та розкриття інформації про рух грошових коштів.
18. Структура та зміст звіту про зміни у власному капіталі.
19. Підходи до розкриття змін у власному капіталі.
20. Структура та зміст приміток до фінансової звітності.
21. Структура та зміст проміжної фінансової звітності.
22. Визнання та оцінка у проміжних фінансових звітах.
23. Визначення сегментів та їх види.
24. Елементи звітності та облікова політика сегмента.
25. Призначення, сфера застосування та порядок подання консолідованої фінансової звітності.
26. Процедура консолідації фінансових звітів.
27. Розкриття інформації про консолідацію фінансових звітів.

Тема 3. Облік поточних активів

1. Визнання грошових коштів та їх еквівалентів.
2. Формування малої каси на підприємстві.
3. Облік руху грошових коштів та їх еквівалентів.
4. Формування системи внутрішнього контролю над рухом грошових коштів.
5. Сутність та види дебіторської заборгованості.
6. Визначення й оцінювання дебіторської заборгованості.
7. Відображення в обліку торгових знижок та грошових знижок (знижок за оплату у визначений термін).
8. Облік повернення товарів.
9. Відображення в обліку продажу дебіторської заборгованості.
10. Облік передачі дебіторської заборгованості в заставу.
11. Визначення сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості.
12. Методи списання безнадійної заборгованості: метод прямого списання та метод формування резерву сумнівних боргів.
13. Відображення в обліку формування резерву сумнівних боргів та списання безнадійної дебіторської заборгованості.
14. Способи формування резерву сумнівних боргів за методами: відсотка від чистої реалізації в кредит, відповідно до терміну оплати дебіторської заборгованості.
15. Поняття, види та облік розрахунків за векселями.
16. Співставлення отриманих векселів та дебіторської заборгованості.

17. Визначення запасів, критерії визнання запасів активами.
18. Характеристики систем обліку запасів.
19. Склад первісної вартості запасів.
20. Особливості обліку придбання, перероблення та реалізації запасів, відповідно до постійної та періодичної систем обліку.
21. Особливості застосування різних методів вибуття запасів за постійною та періодичною системою обліку.
22. Оцінка запасів відповідно до принципу обачності.
23. Облік переоцінки запасів за періодичної та постійної систем обліку.
24. Відображення в обліку списання різниці між собівартістю запасів та їх ринковою вартістю за прямим та непрямим методами.
25. Інформація про запаси, яку необхідно розкрити у фінансовій звітності підприємства.

Тема 4. Облік необоротних активів

1. Визначення основних засобів та нематеріальних активів, критерії визнання їх активами.
2. Класифікація необоротних активів, види їх оцінок.
3. Склад первісної вартості основних засобів та нематеріальних активів.
4. Облік надходження основних засобів та нематеріальних активів: за безоплатного отримання, придбання за плату, будівництва, отримання в обмін на подібні та неподібні, у вигляді вкладення до статутного капіталу.
5. Облік вибуття основних засобів та нематеріальних активів: реалізації, безоплатної передачі, ліквідації, передачі в обмін на подібні та неподібні, у вигляді вкладення до статутного капіталу.
6. Облік поточних витрат на модернізацію та підтримку у придатному стані основних засобів та нематеріальних активів.
7. Відображення в обліку переоцінки (дооцінки або уцінки) основних засобів та нематеріальних активів.
8. Облік зменшення (збільшення) корисності основних засобів та нематеріальних активів.
9. Методи нарахування амортизації, порядок визначення сум амортизаційних відрахувань та їх облік.
10. Інформація про основні засоби та нематеріальні активи, яку необхідно розкрити у фінансовій звітності підприємства.
11. Визначення, визнання та оцінка інвестиційної нерухомості.

12. Облік інвестиційної нерухомості.
13. Розкриття інформації про інвестиційну нерухомість.
14. Класифікація та оцінка непоточних активів, призначених для продажу.
15. Подання та розкриття інформації про закінчену діяльність та непоточні активи, призначені для продажу.

Тема 5. Облік оренди

1. Класифікація оренди. Переваги та недоліки різних видів оренди.
2. Розподіл орендних платежів за ефективною ставкою.
3. Облік фінансової оренди в орендаря.
4. Облік операційної оренди в орендаря.
5. Облік фінансової оренди в орендодавця.
6. Облік операційної оренди в орендодавця.
7. Інформація про орендні операції, яку необхідно розкрити у фінансовій звітності підприємства.

Тема 6. Фінансові інструменти. Облік інвестицій

1. Визначення та класифікація фінансових інструментів, їх визнання.
2. Особливості оцінювання фінансових інвестицій.
3. Облік наявності та руху короткотермінових фінансових інвестицій.
4. Облік інвестицій пов'язаних сторін за методом участі в капіталі.
5. Облік інвестицій за амортизованою вартістю.
6. Облік зменшення корисності фінансових активів.
7. Амортизація премії та дисконту за методом ефективної ставки відсотка.
8. Інструменти, об'єкти та ефективність хеджування, його оцінювання.
9. Хеджування грошових потоків.
10. Визнання платежів на основі акцій, здійснюваний інструментами капіталу.
11. Умови угод платежів на основі акцій та їх зміни.
12. Оцінювання платежу на основі акції за різними вартостями.
13. Вимоги до методів оцінювання платежу на основі акції.
14. Чинники, що впливають на оцінку платежу на основі акції.
15. Інформація про фінансові інструменти, яку необхідно розкрити у фінансовій звітності підприємства.
16. Перекласифікація інвестицій.
17. Розкриття інформації про платежі на основі акції.

Тема 7. Облік зобов'язань

1. Визначення та класифікація зобов'язань. Визнання зобов'язань.
2. Види позик і порядок їх отримання в установах банку.
3. Облік короткотермінових позик.
4. Облік поточної заборгованості за довготерміновими зобов'язаннями.
5. Облік виданих короткотермінових векселів.
6. Облік рахунків до сплати.
7. Облік розрахунків із учасниками.
8. Визнання та категорії виплат працівникам.
9. Облік короткотермінових виплат працівникам.
10. Облік нарахувань та розрахунків із фондами соціального страхування.
11. Облік розрахунків за пенсійними програмами та з бюджетом.
12. Облік довготермінових кредитів банку.
13. Облік відстрочених кредитів банку.
14. Облік довготермінових векселів.
15. Облік зобов'язань за облігаціями.
16. Облік премій (дисконту) за випущеними облігаціями.
17. Інформація про зобов'язання, яку необхідно розкрити у фінансовій звітності підприємства.

Тема 8. Облік власного капіталу

1. Визначення та класифікація власного капіталу.
2. Структура акціонерного капіталу.
3. Визначення акцій, опціону, дивідендів, їх класифікація.
4. Формування звіту про зміни у власному капіталі.
5. Методи розподілу прибутків та збитків у товаристві: метод установленої пропорції; метод питомої ваги вкладеного капіталу; методи, які ураховують заробітну плату партнерів, відсотки на вкладений капітал та фіксовану ставку.
6. Облік перереєстрації та ліквідації товариства.
7. Облік випуску акцій: за номінальною вартістю, із дисконтом, із премією; облік продажу вилучених акцій.
8. Інформація про зміни у власному капіталі, яку необхідно розкрити у фінансовій звітності підприємства.

Тема 9. Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток

1. Визначення та класифікація доходів. Оцінка та визнання доходів за сутністю операцій.
2. Визначення та класифікація витрат. Оцінка та визнання витрат за сутністю операцій.
3. Облік доходів від різних видів діяльності підприємства.
4. Облік витрат на різні види діяльності підприємства.
5. Взаємозв'язок між бухгалтерським та податковим обліком.
6. Визначення тимчасової різниці та відображення її в обліку.
7. Визнання податку на прибуток.
8. Формування податкового вивірення.
9. Вплив тимчасових різниць на податковий прибуток та відображення в балансі.
10. Розрахунок витрат (доходів) за податком на прибуток.
11. Інформація про доходи, яку необхідно розкрити у фінансовій звітності підприємства.
12. Інформація про витрати, яку необхідно розкрити у фінансовій звітності підприємства.
13. Інформація про податок на прибуток, яку необхідно розкрити у фінансовій звітності підприємства.

Тема 10. Облік надзвичайних подій. Подальші та умовні події.

Корегування помилок

1. Оцінка та визнання надзвичайних подій.
2. Відображення в обліку надзвичайних доходів.
3. Відшкодування збитків від надзвичайних подій.
4. Оцінка та визнання забезпечень, їх використання.
5. Визначення умовних зобов'язань та активів. Визнання та розкриття умовних зобов'язань та активів.
6. Розкриття інформації про надзвичайні доходи та витрати у фінансовій звітності.
7. Розкриття інформації про подальші та умовні події у фінансовій звітності.
8. Розкриття інформації про забезпечення у фінансовій звітності.
9. Розкриття інформації про умовні зобов'язання та умовні активи у фінансовій звітності.
10. Застосування коригувальних проведень.
11. Формування робочої (трансформаційної) таблиці.

Тема 11. Вплив коливань курсів валют та інфляції

1. Відображення операцій в іноземній валюті у функціональній валюті підприємства.
2. Визнання та відображення курсової різниці в обліку. Коригування проведень.
3. Вимоги щодо відображення впливу зміни ціни та інфляції в обліку та звітності.
4. Методи відображення впливу цін та їх застосування.
5. Розкриття інформації про вплив змін валютних курсів у фінансовій звітності.

Тема 12. Розкриття фінансової звітності за МСФЗ

1. Сутність облікової політики.
2. Визначення та структура облікової політики.
3. Етапи облікового циклу.
4. Умови, необхідні для перегляду облікової політики.
5. Відображення в обліку та звітності змін в обліковій політиці та облікових цінах.
6. Етапи роботи із трансформаційною таблицею.
7. Вибір облікової політики під час переходу на МСФЗ.
8. Етапи переходу на МСФЗ.
9. Практика трансформації української звітності у МСФЗ.
10. Особливості визнання елементів фінансової звітності за першого застосування МСФЗ.
11. Інформація, яку необхідно розкрити в першій звітності за МСФЗ.

7. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативну роботу здійснюють за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі консультацій, перевірки виконання завдань для самостійного вирішення, перевірки та захисту завдань, винесених на поточний контроль, тощо.

Формами організації індивідуально-консультативної роботи є:

а) засвоєння теоретичного матеріалу:

консультації: індивідуальні (запитання – відповідь), групові (розгляд типових прикладів – ситуацій);

- б) засвоєння практичного матеріалу:
консультації індивідуальні та групові;
в) комплексне оцінювання засвоєння програмного матеріалу:
індивідуальне здавання виконаних робіт.

8. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, лекції-дискусії, робота в малих групах, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, банки візуального супроводу (табл. 8.1, 8.2).

Таблиця 8.1

Розподіл форм і методів активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
1	2
<i>Тема 1.</i> Сутність, статус та застосування МСФЗ	Лекція-дискусія з питань особливостей ведення обліку за національними та міжнародними стандартами; робота в малих групах; презентація результатів; банки візуального супроводу
<i>Тема 2.</i> Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів	Презентація результатів роботи в малих групах із питань особливостей складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів. Мозкові атаки щодо визначення оцінки деяких статей необоротних та оборотних активів для відображення в балансі. Мозкові атаки щодо складання балансу, звіту про прибутки та збитки, звіту про рух грошових коштів. Кейс-метод, який застосовують у процесі складання приміток до фінансової звітності підприємства. Практичне заняття зі складання фінансової звітності підприємства за вимогами МСФЗ проводиться за допомогою використання методу рольових ігор; презентація результатів; банки візуального супроводу
<i>Тема 3.</i> Облік поточних активів	Проблемна лекція з питань обліку грошових коштів та рахунків до отримання, створення резерву сумнівних боргів; презентація результатів роботи в малих групах; банки візуального супроводу

1	2
<i>Тема 4.</i> Облік необоротних активів	Проблемна лекція з питань обліку основних засобів, нематеріальних активів, інвестиційної нерухомості та непоточних активів, призначених для продажу, за вимогами МСФЗ; робота в малих групах; презентація результатів; банки візуального супроводу
<i>Тема 5.</i> Облік оренди	Міні-лекція з питань порівняння ведення обліку орендних операцій в орендодавця та орендаря; презентація результатів роботи в малих групах; банки візуального супроводу
<i>Тема 6.</i> Фінансові інструменти. Облік інвестицій	Міні-лекція з питань обліку інвестицій за МСФЗ та П(С)БО; презентація результатів роботи в малих групах; банки візуального супроводу
<i>Тема 7.</i> Облік зобов'язань	Лекція-дискусія з питань відображення в обліку різних видів зобов'язань; робота в малих групах; презентація результатів; банки візуального супроводу
<i>Тема 8.</i> Облік власного капіталу	Міні-лекція з питання порівняння відображення в обліку складових частин власного капіталу та його руху; робота в малих групах; презентація результатів; банки візуального супроводу
<i>Тема 9.</i> Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток	Лекція-дискусія з питання визнання доходів та витрат; презентація результатів; банки візуального супроводу
<i>Тема 10.</i> Облік надзвичайних подій. Подальші та умовні події. Коригування помилок	Міні-лекція з питання визначення подальших та умовних подій. Міні-лекція щодо порівняння відображення в обліку надзвичайних подій. Кейс-метод, який застосовують у процесі складання робочої (трансформаційної) таблиці, необхідної для коригування помилок у головному журналі; робота в малих групах; презентація результатів; банки візуального супроводу
<i>Тема 11.</i> Вплив коливань курсів валют та інфляції	Міні-лекція з питання відображення в обліку впливу коливань курсів валют та інфляції; презентація результатів роботи в малих групах; практичне заняття з вирішення питань впливу коливань курсів валют та інфляції, що проводять у формі рольової гри; банки візуального супроводу
<i>Тема 12.</i> Розкриття фінансової звітності за МСФЗ	Проблемна лекція з питання переходу українських підприємств на міжнародні стандарти обліку та звітності; презентація результатів роботи в малих групах; рольова гра щодо першого складання звітності за МСФЗ; банки візуального супроводу

Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначають не тільки методикою й технікою викладання, але й високою ефективністю навчального процесу, який виявляється у: високій мотивації студентів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості студентів; формуванні здатності приймати самостійні рішення; формуванні здатності до ухвалення колективних рішень; формуванні здатності до соціальної інтеграції; набуття навичок у вирішенні конфліктів; розвитку здатності до знаходження компромісів.

Таблиця 8.2

Використання методик активізації процесу навчання

Тема	Практичне застосування методик	Методики активізації процесу навчання
1	2	3
<i>Тема 1. Сутність, статус та застосування МСФЗ</i>	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 2. Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів</i>	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації, кейс-метод, рольова гра, мозкові атаки
<i>Тема 3. Облік поточних активів</i>	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 4. Облік необоротних активів</i>	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 5. Облік оренди</i>	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 6. Фінансові інструменти. Облік інвестицій</i>	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 7. Облік зобов'язань</i>	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 8. Облік власного капіталу</i>	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації

1	2	3
<i>Тема 9.</i> Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 10.</i> Облік надзвичайних подій. Подальші та умовні події. Коригування помилок	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації, кейс-метод
<i>Тема 11.</i> Вплив коливань курсів валют та інфляції	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації, рольова гра
<i>Тема 12.</i> Розкриття фінансової звітності за МСФЗ	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації, рольова гра

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають разом із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладають. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Вони проводяться як частина заняття-дослідження. Міні-лекції відрізняються від повноформатних лекцій значно меншою тривалістю. Зазвичай міні-лекції тривають не більш ніж 10 – 15 хвилин і використовуються для того, щоб стисло повідомити нову інформацію всім слухачам. Міні-лекції часто застосовують як частини цілісної теми, яку бажано викладати повноформатною лекцією, щоб не втомлювати аудиторію. Тоді інформацію надають по черзі кількома окремими сегментами, між якими застосовують інші форми й методи навчання.

Лекції-дискусії передбачають обмін думками й поглядами учасників щодо цієї теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати

погляди й переконання, виробляють уміння формулювати думки та висловлювати їх, навчають оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Робота в малих групах дає змогу структурувати практичні заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування.

Мозкові атаки – метод вирішення невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити якомога більшу кількість ідей за дуже обмежений проміжок часу, обговорити та здійснити їх селекцію.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовують для подання певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних работ. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Банки візуального супроводу сприяють активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни за допомогою наочності.

9. Методи контролю

Система оцінювання сформованих компетентностей (див. табл. 2.1) у студентів урахує види занять, які, згідно з програмою навчальної дисципліни, передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюють за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи містять у собі:

поточний контроль, що здійснюють протягом семестру під час проведення лекційних та практичних занять і оцінюють сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів);

модульний контроль, що здійснюють, ураховуючи поточний контроль за відповідний змістовий модуль. Він має на меті *інтегроване*

оцінювання результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Поточний контроль із цієї навчальної дисципліни проводять у таких формах:

- активна робота на лекційних заняттях;
- активна участь у виконанні практичних завдань та презентації матеріалу;
- захист завдань для самостійного вирішення;
- перевірка есе (наукової статі) на задану тематику;
- проведення поточного тестування;
- експрес-опитування.

Модульний контроль із цієї навчальної дисципліни проводять у формі колоквіуму. **Колоквіум** – це форма перевірки й оцінювання знань студентів у системі освіти у вищих навчальних закладах. Здійснюють як проміжну перевірку знань та навичок студентів із ініціативи викладача. Колоквіум із навчальної дисципліни складено з 5 завдань.

Зразок завдань колоквіуму з навчальної дисципліни "Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами"

Завдання 1 (стереотипне). Необхідно відобразити здійснені бухгалтерські операції на рахунках обліку.

Дебіторська заборгованість підприємства "Таврія" на кінець року становить 45 000 дол. Несплати за попередні три роки становлять 6 %, 4 %, 8 % відповідно. 31.12.20__ року нараховано резерв сумнівних боргів, ураховуючи залишок резерву 400 дол. У березні наступного року списано за рахунок резерву борг у сумі 700 дол.

Завдання 2 (стереотипне). У наведеній таблиці необхідно заповнити невідомі суми та проаналізувати діяльність підприємств.

Показники діяльності різних підприємств, ум. од.

Показники	Підприємства		
	Альфа	Бета	Гамма
Дохід від реалізації	?	343 400	540 000
Товари на початок року	52 600	?	90 000
Чисті закупівлі	175 300	255 600	?
Товари на кінець року	52 200	108 000	63 000
Собівартість реалізованих товарів	?	?	407 000
Валовий прибуток	85 300	98 000	?
Витрати	?	50 000	48 000
Прибуток до оподаткування	6 000	?	?

Завдання 3 (діагностичне). Необхідно відобразити в обліку здійснені операції з основними засобами.

Підприємство "Тріада" заплатило 84 000 євро за устаткування, що передбачалося використовувати протягом 6 років. Устаткування було встановлено. Ліквідаційну вартість цього устаткування було оцінено в 20 000 євро.

Протягом другого року використання устаткування було встановлено новий компонент за 10 000 євро, використання якого мало підвищити продуктивність устаткування на 10 %.

Протягом третього року використання устаткування було встановлено новий компонент за 2 500 євро, використання якого мало утримувати устаткування в робочому стані.

Протягом четвертого року використання устаткування було сплачено за ремонт, що, як очікувалося, повинен був збільшити термін корисної служби устаткування з 6 до 8 років.

Завдання 4 (діагностичне). Необхідно відобразити операції підприємства із застосуванням системи постійного обліку запасів. У разі вибуття запасів на підприємстві використовують метод ФІФО.

Компанія "Глорія" мала такі залишки на рахунку "Товари" на 1 січня 20__ року: товар "А" – 15 шт. за ціною €50; товар "Б" – 10 шт. за ціною €60; товар "В" – 12 шт. за ціною €75.

За рік здійснено такі операції:

1) 15 січня 20__ року придбано товар "А" 19 шт. за ціною €50 у кредит на умовах 7/10 п/30. За третю частину товарів підприємство розрахувалося 27 січня 20__ року;

2) 18 березня 20__ року придбано у кредит товар "А" 10 шт. за ціною €75 на умовах 3/10 п/30. За третю частину товарів підприємство розрахувалося 20 березня 20__ року;

3) 20 травня 20__ року придбано за готівку товар "В" 16 шт. за ціною €100;

4) 25 червня 20__ року реалізовано у кредит товар "А" 18 шт. за ціною €190 на умовах 5/10 п/30. Рахунок на €2 888 був оплачений у період дії знижки.

5) 27 серпня 20__ року реалізовано у кредит товар "Б" 5 шт. за ціною €86;

6) 29 грудня 20__ року реалізовано за готівку товар "В" 15 шт. за ціною €125;

7) 31 грудня 20__ року зроблено коригування із закриття тимчасових рахунків доходів і витрат та визначено кінцевий фінансовий результат господарської діяльності за 20__ рік.

Завдання 5 (евристичне). За допомогою наведеної інформації на 31 грудня 20__ року по підприємству "Альфа" необхідно скласти коригувальні проведення, заповнити трансформаційну таблицю (пробний баланс, коригувальні проведення, пробний баланс після коригування, звіт про прибутки та збитки, звіт про зміни у власному капіталі, остаточний баланс).

Інформація щодо сальдо рахунків підприємства "Альфа" на 31 грудня 20__ року, €:

Малоцінні швидкозношувані предмети (МШП)	9 000
Дохід від реалізації товарів	396 000
Каса	7 200
Витрати на товари	144 000
Витрати на заробітну плату	108 000
Рахунки до одержання	10 080
Витрати на орендну плату	64 800
Накопичений знос устаткування	9 000
Рахунки до сплати	14 400
Передоплачена орендна плата	129 600
Устаткування	108 000
Укладення капіталу	172 800
Витрати на амортизацію устаткування	9 000
Товари	5 400

Наприкінці звітного періоду було виявлено, що деякі операції не знайшли відображення на рахунках обліку:

1. Із каси було погашено заборгованість перед постачальником у сумі €7 000.

2. МШП на кінець грудня склали €7 000.

3. Сальдо за рахунком "Передоплачена орендна плата" складено з орендної плати, сплаченої 1 жовтня 20__ року на рік уперед.

4. Не нараховано заробітну плату персоналу в сумі €500.

5. Не відображено отримання товарів від постачальника в сумі €3760. Рахунок не сплачено.

Підсумкові бали за колоквиум складаються із суми балів за виконання всіх завдань, округлених до цілого числа за правилами математики.

Алгоритм вирішення кожного завдання містить у собі окремі етапи, які відрізняються за складністю, трудомісткістю та значенням для виконання завдання. Тому окремі завдання та етапи їх вирішення оцінюють відокремлено один від одного таким чином:

Завдання 1 (2,5 бала):

1,5 бала – за правильний розрахунок недостатніх показників;

0,5 бала – за наявність і ґрунтовність висновку;

0,5 бала – за наявність пояснень щодо алгоритму розрахунку показників.

Завдання 2 (2,5 бала):

1 бал – за правильний розрахунок недостатніх показників та наявність пояснень щодо їх алгоритму;

1 бал – за правильність відображення на рахунках обліку;

0,5 бала – за наявність і ґрунтовність висновку.

Завдання 3 (3,5 бала):

2 бали – за правильний розрахунок недостатніх показників та наявність пояснень щодо їх алгоритму;

1 бал – за правильність відображення на рахунках обліку;

0,5 бала – за наявність і ґрунтовність висновку.

Завдання 4 (3,5 бала):

1,5 бала – за правильний розрахунок недостатніх показників та наявність пояснень щодо їх алгоритму;

1,5 бала – за правильність відображення на рахунках обліку;

0,5 бала – за наявність і ґрунтовність висновку.

Завдання 5 (8 балів):

3 бали – за правильність складання коригувальних проведення;

5 балів – за правильність заповнення трансформаційної таблиці (пробний баланс – 0,5 бала, коригувальні проведення – 1 бал, пробний баланс після коригування – 1 бал, звіт про прибутки та збитки – 1 бал, звіт про зміни у власному капіталі – 1 бал, остаточний баланс – 0,5 бала).

Порядок здійснення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час практичних занять виконують за накопичувальною 100-бальною системою за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядають;

ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;

ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядають;

уміння поєднувати теорію із практикою під час розгляду виробничих ситуацій, вирішення завдань, здійснення розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

арифметична правильність виконання індивідуального та комплексного розрахункового завдання.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності завдання студента або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової частини зменшує кількість балів. Під час оцінювання завдань для самостійного вирішення увагу також приділено якості, самостійності та своєчасності здавання виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Якщо якусь із вимог не буде виконано, то бали буде знижено.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів. Загальними критеріями, за якими здійснюють оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є:

глибина і міцність знань;

рівень мислення;

уміння систематизувати знання за окремими темами;

уміння робити обґрунтовані висновки;

володіння категорійним апаратом;

навички і прийоми виконання практичних завдань;

уміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та опрацювання;

самореалізація на практичних заняттях.

Критеріями оцінювання есе (наукової статті) є:

здатність давати критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань;

уміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;

застосування аналітичних підходів;

якість і чіткість викладення міркувань;

логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;

самостійність виконання роботи;

грамотність подання матеріалу;
використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ;
оформлення роботи.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей студентів денної форми навчання наведена в табл. 10.1.

Таблиця 10.1

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей

Професійні компетентності	Навчальний тиждень	Години		Методи та форми навчання		Оцінювання рівня сформованості компетентностей		
		3	4			Форми контролю	Максимальний бал	
1	2	3	4	5	6	7	8	
Змістовий модуль 1								
Сутність, статус та застосування МСФЗ. Облік активів за МСФЗ								
ОФЗМС 1	Засвоєння загальних принципів ведення обліку та складання звітності за міжнародними стандартами	1	Ауд.	2	Лекція	Тема 1. Сутність, статус та застосування МСФЗ. Тема 2. Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів	Робота на лекції	1
				2	Практичне заняття	Тема 2. Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів	Активна участь у виконанні практичних завдань	1
		4	СРС	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе за проблематикою з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5	
	2	Ауд.	2	Практичне заняття	Тема 2. Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів	Активна участь у виконанні практичних завдань	1	

1	2	3	4	5	6	7	8
Знання особливостей складання фінансової звітності за міжнародними стандартами, здатність складання всіх форм фінансової звітності	3	СРС	3	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5
		Ауд.	2	Практичне заняття	Тема 2. Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів	Активна участь у виконанні практичних завдань	1
		СРС	3	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5
		Ауд.	2	Практичне заняття	Тема 2. Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів	Активна участь у виконанні практичних завдань	1
	4	СРС	2	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5
		Ауд.	2	Лекція	Тема 3. Облік поточних активів	Робота на лекції	1
		Ауд.	2	Практичне заняття	Тема 3. Облік поточних активів	Активна участь у виконанні практичних завдань	1
		СРС	3	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5
6	Ауд.	2	Практичне заняття	Тема 3. Облік поточних активів	Активна участь у виконанні практичних завдань	1	
	СРС	3	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5	

1	2	3	4	5	6	7	8	
Здатність відображати в обліку необоротні активи за МСФЗ	7	Ауд.	2	Практичне заняття	Тема 3. Облік поточних активів	Активна участь у виконанні практичних завдань	1	
		СРС	4	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5	
	8	Ауд.	2	Лекція	Тема 4. Облік необоротних активів	Робота на лекції	1	
			2	Практичне заняття	Тема 4. Облік необоротних активів	Активна участь у виконанні практичних завдань	1	
		СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5	
	9	Ауд.	2	Практичне заняття	Тема 4. Облік необоротних активів	Активна участь у виконанні практичних завдань	1	
		СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5	
	10	Ауд.	2	Практичне заняття		Колоквіум	20	
	Разом за змістовим модулем							45,5
	Змістовий модуль 2							
Облік власного капіталу, зобов'язань, доходів та витрат за МСФЗ								
ОФЗМС 3	Здатність відображати в обліку операції з орендою за міжнародними стандартами	11	Ауд.	2	Лекція	Тема 5. Облік оренди. Тема 6. Фінансові інструменти. Облік інвестицій. Тема 7. Облік зобов'язань. Тема 8. Облік власного капіталу	Робота на лекції	1
				2	Практичне заняття	Тема 5. Облік оренди	Активна участь у виконанні практичних завдань	1

1	2	3	4	5	6	7	8	
ОФЗМС 3	Здатність відображати в обліку фінансові інструменти, інвестиції та зобов'язання за МСФЗ	12	СРС	7	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5
			Ауд.	2	Практичне заняття	Тема 6. Фінансові інструменти. Облік інвестицій. Тема 7. Облік зобов'язань	Активна участь у виконанні практичних завдань	1
	Здатність відображати в обліку капітал, доходи та витрати й коригувати помилки за МСФЗ	13	Ауд.	2	Лекція	Тема 8. Облік власного капіталу. Тема 9. Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток. Тема 10. Облік надзвичайних подій. Подальші та умовні події. Коригування помилок. Тема 11. Вплив коливань курсів валют та інфляції. Тема 12. Розкриття фінансової звітності за МСФЗ	Робота на лекції	1
						2	Практичне заняття	Тема 8. Облік власного капіталу. Тема 9. Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток
		13	СРС	11	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5

1	2	3	4	5	6	7	8
Здатність відображати в обліку вплив коливань курсів валют та інфляції за МСФЗ	14	Ауд.	2	Практичне заняття	Тема 9. Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток. Тема 10. Облік надзвичайних подій. Подальші та умовні події. Коригування помилок. Тема 11. Вплив коливань курсів валют та інфляції	Активна участь у виконанні практичних завдань	1
		СРС	11	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5
ОФЗМС 4 Здатність формувати облікову політику та складати трансформаційну таблицю згідно з МСФЗ	15	Ауд.	2	Практичне заняття	Тема 12. Розкриття фінансової звітності за МСФЗ	Активна участь у виконанні практичних завдань	1
						Колоквіум	20
					Написання есе або наукової статті		20
		СРС	7	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5
Разом за змістовим модулем							54,5
Загальна максимальна кількість балів із навчальної дисципліни							100
Усього годин					120		
із них:							
аудиторні					40		
самостійна робота					80		

Розподіл балів у межах тем змістових модулів наведено в табл. 10.2.

Розподіл балів за темами

Поточне тестування та самостійна робота											Сума	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2								100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	
2,5	8,5	8,5	6	2,5	2	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	2,5	
Колоквіум – 20				Колоквіум – 20								
45,5				34,5								
Написання есе або наукової статті												
20												

Примітка. T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Максимальну кількість балів, яку може накопичити студент протягом тижня за формами та методами навчання, наведено в табл. 10.3.

Таблиця 10.3

Розподіл балів за тижнями

Тижні змістового модуля		Лекційні заняття	Практичні заняття	Захист індивідуальних завдань	Перевірка есе	Колоквіум	Усього
<i>Змістовий модуль 1</i> Сутність, статус та застосування МСФЗ. Облік активів за МСФЗ	1 тиждень	1	1	1,5	–	–	3,5
	2 тиждень	–	1	1,5	–	–	2,5
	3 тиждень	–	1	1,5	–	–	2,5
	4 тиждень	–	1	1,5	–	–	2,5
	5 тиждень	1	1	1,5	–	–	3,5
	6 тиждень	–	1	1,5	–	–	2,5
	7 тиждень	–	1	1,5	–	–	2,5
	8 тиждень	1	1	1,5	–	–	3,5
	9 тиждень	–	1	1,5	–	–	2,5
	10 тиждень	–	–	–	–	20	20
<i>Змістовий модуль 2</i> Облік власного капіталу, зобов'язань, доходів та витрат за МСФЗ	11 тиждень	1	1	1,5	–	–	3,5
	12 тиждень	–	1	1,5	–	–	2,5
	13 тиждень	1	1	1,5	–	–	3,5
	14 тиждень	–	1	1,5	–	–	2,5
	15 тиждень	–	1	1,5	20	20	42,5
	Усього	5	14	21	20	40	100

Підсумкову оцінку з навчальної дисципліни визначають, відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 10.4).

Таблиця 10.4

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Оцінки за цією шкалою заносять до відомостей обліку успішності, індивідуального навчального плану студента та іншої академічної документації.

11. Рекомендована література

11.1. Основна

1. Голов С. Ф. Бухгалтерский учет и финансовая отчетность по международным стандартам : практ. пособ. / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. – Х. : Фактор, 2013. – 1000 с.
2. Голов С. Ф. Международные стандарты финансовой отчетности : практикум. / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко – Х. : Фактор, 2010. – 400 с.
3. Посібник з бухгалтерського обліку / Проект Taxis Європейського Союзу "Навчальна програма з бухгалтерського обліку в Україні" – К. : Селко, 2004. – 554 с.

11.2. Додаткова

4. Аверчев И. Особенности составления отчетности по МСФО / И. Аверчев // Главбух. – 2008. – № 31. – С. 31–37.
5. Алтынбеков М. Развитие международных стандартов финансовой отчетности применительно к сфере малого бизнеса / М. Алтынбеков // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 3. – С. 227–232.
6. Анікін П. Облікові методи оптимізації прибутку в рамках МСФЗ / П. Анікін // Фінансовий ринок України. – 2005. – № 9. – С. 32–34.
7. Баришнікова О. Міжнародні стандарти фінансової звітності як відображення глобалізації та реалії України / О. Баришнікова // Податкове планування. – 2012. – № 9. – С. 49–51.
8. Барышникова Е. Международные стандарты финансовой отчетности как отражение глобализации и реалии Украины / Е. Барышникова // Незалежний аудитор. – 2012. – № 8. – С. 8–9.
9. Безверхий К. Вітчизняна фінансова звітність за МСФЗ: міфологія від Мінфіну / К. Безверхий // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 2. – С. 8–12.
10. Безверхий К. Застосування МСФЗ для малих і середніх підприємств: реалії сьогодення та вимоги часу / К. Безверхий // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 5. – С. 8–12.
11. Безверхий К. В. Інформаційний комплекс облікової системи та звітність в Україні : монографія. / К. В. Безверхий. – К. : ЦУЛ, 2014. – 183 с.
12. Бирюченко В. Изучаем отличия системы П(С)БУ и системы МСФО / В. Бирюченко // Все о бухгалтерском учете. – 2012. – № 56. – 2012. – С. 10–12.

13. Бирюченко В. Основные несоответствия (отличия) системы П(С)БУ и системы МСФО: краткий справочник для бухгалтера / В. Бирюченко // Все о бухгалтерском учете. – 2012. – № 59. – С. 18–21.
14. Бирюченко В. Основные отличия системы П(С)БУ и системы МСФО / В. Бирюченко // Все о бухгалтерском учете. – 2012. – №74. – С. 5–7.
15. Білик Р. Окремі аспекти правового статусу міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні з 2012 року / Р. Білик // Аудитор України. – 2012. – № 5. – С. 6–13.
16. Величко Е. МСФО в СНГ. Сравнительный анализ по внедрению МСФО для участников рынка ценных бумаг стран СНГ / Е. Величко // Аудитор України. – 2011. – № 6. – С. 38–50.
17. Величко О. Досвід запровадження МСФЗ у США, або сім раз відмір, а один відріж / О. Величко // Аудитор України. – 2012. – № 10. – С. 31–34.
18. Войтенко Т. Демократизация бухгалтерского учета: переход на МСФО обязательный и добровольный / Т. Войтенко // Налоги и бухгалтерский учет. – 2011. – № 63. – С. 11–35.
19. Войтенко Т. Переход на МСФО: первое применение / Т. Войтенко // Налоги и бухгалтерский учет. – 2012. – № 23. – С. 34–41.
20. Все о бухгалтерском учете. – 2014. – № 56–57 "МСФО: практика применения". – 64 с.
21. Гайдай М. Г. Імплементация міжнародних стандартів фінансової звітності як необхідна передумова інформаційного забезпечення інноваційного управління / М. Г. Гайдай // Фінанси України. – 2012. – № 9. – С. 69–82.
22. Главбух. – 2008. – № 35 "МСФО: теория и практика". – 64 с.
23. Голов С. Гармонизация финансовой отчетности в соответствии с планом действий "Украина-ЕС" / С. Голов // Бухгалтерский учет и аудит. – 2005. – № 4. – С. 7–16.
24. Голов С. Застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в страховому секторі / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2010. – № 4. – С. 10–19.
25. Голов С. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку "Інвестиційна нерухомість" у вітчизняному форматі (коментар до П(С)БО 32 "Інвестиційна нерухомість") / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. – № 9 – С. 8–17.

26. Голов С. Міжнародні стандарти фінансової звітності: вдосконалення та застосування / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. – № 11. – С. 43–58.
27. Голов С. Міжнародні стандарти фінансової звітності: зміни та поширення / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. – № 8. – С. 43–54.
28. Голов С. МСФЗ в Україні: шляхом спроб і помилок / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – №3. – С. 3–12.
29. Голов С. МСФЗ у законі / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. – № 9. – С. 3–9.
30. Голов С. МСФО: статус и применение / С. Голов // Главбух. – 2008. – № 31. – С. 11–18.
31. Голов С. Розкриття інформації про діяльність публічних акціонерних товариств на основі міжнародних стандартів фінансової звітності / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. – № 5. – С. 3–14.
32. Горицкая Н. Международные стандарты финансовой отчетности: учет и отчетность по строительным контрактам / Н. Горицкая // Бухгалтерия. Налоги. Бизнес. – 2007. – № 18. – С. 29–33.
33. Горицкая Н. Применение международных стандартов финансовой отчетности / Н. Горицкая // Бухгалтерия. Налоги. Бизнес. – 2007. – № 13. – С. 32–37.
34. Горицкая Н. Учет амортизации основных средств по международным стандартам финансовой отчетности / Н. Горицкая // Бухгалтерия. Налоги. Бизнес. – 2007. – № 16. – С. 13–17.
35. Горицкая Н. Учет выручки от реализации по международным стандартам финансовой отчетности / Н. Горицкая // Бухгалтерия. Налоги. Бизнес. – 2007. – № 14. – С. 30–35.
36. Горицкая Н. Учет запасов по международным стандартам финансовой отчетности / Н. Горицкая // Бухгалтерия. Налоги. Бизнес. – 2007. – № 17. – С. 26–29.
37. Горицкая Н. Учет основных средств по международным стандартам финансовой отчетности / Н. Горицкая // Бухгалтерия. Налоги. Бизнес. – 2007. – № 15. – С. 28–33.
38. Жогова О. Трансформація фінансової звітності з МСФЗ / О. Жогова // Незалежний аудитор. – 2012. – № 6, 7. – С. 47–55, 32–33.
39. Зубілевич С. Трансформація фінансової звітності ПСБО – МСФЗ. Ч. 1 / С. Зубілевич // Податкове планування. – 2013. – № 2. – С. 23–34.

40. Зубілевич С. Трансформація фінансової звітності ПСБО – МСФЗ. Ч. 3. / С. Зубілевич // Податкове планування. – 2013. – № 6. – С. 29–36.
41. Зубілевич С. Трансформація фінансової звітності ПСБО – МСФЗ. Ч. 2. / С. Зубілевич // Податкове планування. – 2013. – № 3. – С. 28–40.
42. Изучаем МСФО. Первое знакомство // Энциклопедия бухгалтера и экономиста. – 2012. – № 19. – С. 9–160.
43. Іонін Є. Проблемні аспекти фінансового аналізу в умовах впровадження в Україні Міжнародних стандартів фінансової звітності і аудиту / Є. Іонін // Аудитор України. – 2013. – № 2. – С. 17–22.
44. Каменська Т. Міжнародні стандарти фінансової звітності в Україні: сучасний стан, практика і проблеми впровадження / Т. Каменська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – № 12. – С. 39–43.
45. Карпова В. МСФО: общие правила применения / В. Карпова // Бухгалтерская неделя. – 2011. – № 50. – С. 1,15, 16, 33–36.
46. Карпова В. Обучение бухгалтера МСФО: организационные и учетные моменты / В. Карпова // Бухгалтерская неделя. – 2012. – № 29. – С. 12–18.
47. Кіосак І. М. Адаптація міжнародних стандартів фінансової звітності з українською практикою бухгалтерського обліку / І. М. Кіосак // Финансовые рынки и ценные бумаги. – 2009. – № 8. – С. 22–31.
48. Кузина С. П(С)БУ и МСФО: анализ конвергенции / С. Кузина // Бухгалтерський облік і аудит. – 2015. – № 6. – С. 10–20.
49. Ловінська Л. Г. Світовий досвід запровадження міжнародних стандартів у бухгалтерському обліку державного сектору / Л. Г. Ловінська // Фінанси України. – 2012. – № 6. – С. 76–87.
50. Модеров С. Трансформація української звітності в МСФО / С. Модеров // Главбух. – 2008. – № 31. – С. 41–47.
51. Модеров С. Создание учетной политики для составления отчетности по МСФО / С. Модеров // Главбух. – 2008. – № 31. – С. 48–53.
52. Москвина И. МСФО, или откуда берутся международные стандарты / И. Москвина // Баланс. – 2011. – № 99. – С. 41–44.
53. Москвина И. Примечания к финансовой отчетности по МСФО / И. Москвина // Баланс. – 2012. – № 39. – С. 32–37.
54. МСФЗ в Україні: практичний досвід впровадження // Аудитор України. – 2013. – № 5. – С. 5–11.

55. МСФО: первые шаги // Все о бухгалтерском учете. – 2013. – № 28. – С. 12–18.
56. Омелянович М. Переход на МСФО: дюжина ответов на самые актуальные вопросы / М. Омелянович // Все о бухгалтерском учете. – 2012. – № 10. – С. 14–19.
57. Онищенко В. П. Національна система бухгалтерського обліку в контексті застосування МСФЗ та змін податкового законодавства / В. П. Онищенко // Фінанси України. – 2011. – № 7. – С. 114–124.
58. Онищенко Л. А. Міжнародні стандарти фінансової звітності та фактори ризиків інтелектуальної власності / Л. А. Онищенко // Незалежний аудитор. – 2012. – № 3. – С. 52–64.
59. Орлова В. Трансформація фінансової звітності за міжнародними стандартами / В. Орлова // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 5. – С. 3–7.
60. Пархоменко В. Национальная система бухгалтерского учета и МСФО / В. Пархоменко // Главбух. – 2008. – № 31. – С. 7–10.
61. Пономаренко І. О. МСФЗ на практиці: події після звітного періоду / І. О. Пономаренко // Аудитор України. – 2012. – № 10. – С. 35–38.
62. Пономаренко І. О. МСФЗ на практиці: зменшення корисності активів / І. О. Пономаренко // Аудитор України. – 2013. – № 2. – С. 7–12.
63. Rogoznyy S. Алгоритм составления финансовой отчетности по МСФО / С. Rogoznyy // Главбух. – 2011. – № 47. – С. 22–25.
64. Rogoznyy S. Международные стандарты финансовой отчетности: первое знакомство / С. Rogoznyy // Главбух. – 2011. – № 39. – С. 23–29.
65. Руденко Л. Основные отличия системы П(С)БУ и системы МСФО / Л. Руденко, И. Чалый // Все о бухгалтерском учете. – 2012. – № 72. – С. 12–16.
66. Свідерський Є. Концептуальні аспекти формування показників фінансової та податкової звітності з урахуванням нормативів П(С)БО 21 і МСБО 21 / Є. Свідерський // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 9. – С. 3–9.
67. Твердомед А. Основные несоответствия (отличия) системы П(С)БУ и системы МСФО: краткий справочник для бухгалтера / А. Твердомед // Все о бухгалтерском учете. – 2012. – № 50. – С. 6–10.
68. Тютюнник П. С. Составление трансформационного баланса предприятия / П. С. Тютюнник // Бізнес Інформ. – 2011. – № 2. – С. 160–163.

69. Харламова Е. Основные отличия системы П(С)БУ и системы МСФО: краткий справочник для бухгалтера / Е. Харламова // Все о бухгалтерском учете. – 2012. – № 69. – С. 13–15.

70. Харламова Е. Существенность в П(С)БУ и МСФО: от теории к практике / Е. Харламова // Все о бухгалтерском учете. – 2014. – №18. – С. 8–22.

71. Харламова Е. Изучаем несоответствия системы П(С)БУ и системы МСФО / Е. Харламова // Все о бухгалтерском учете. – 2012. – № 52. – С. 11–16.

72. Харламова Е. МСФО: обзор новшеств – 2014 / Е. Харламова // Все о бухгалтерском учете. – 2014. – № 25. – С. 42–47.

73. Харламова Е. Переходный период: особенности трансформации на дату перехода / Е. Харламова // Все о бухгалтерском учете. – 2013. – № 29. – С. 7–9.

74. Харламова О. МСФЗ для малых та середніх підприємств в Україні: для кого? / О. Харламова //Аудитор України. – 2015. – № 5. – С. 46–49.

75. Чалый И. Основные несоответствия (отличия) системы П(С)БУ и системы МСФО: краткий справочник для бухгалтера / И. Чалый // Все о бухгалтерском учете. – 2012. – № 81. – С. 5–9.

76. Чудовець В. Науково-практичні проблеми впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні / В. Чудовець // Економіст. – 2012. – № 12. – С. 61–63.

77. Энциклопедия бухгалтера и экономиста. – 2010. – № 24 "Основы подготовки и предоставления финансовой отчетности по международным стандартам". – 190 с.

78. Энциклопедия бухгалтера и экономиста. – 2012. – № 42 "Трансформация финансовой отчетности в формат МСФО". – 152 с.

79. Greuning H. International Financial Reporting Standards : a Practical Guide / H. Greuning. – 5-th ed. – Washington : the World Bank, 2009. – 334 p.

11.3. Інформаційні ресурси

80. Бухгалтер 911 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://i.factor.ua/rus/journals/buh911>.

81. Бухгалтерская неделя [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://i.factor.ua/rus/journals/bn>.

82. Все про МСФО [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://amsfo.com.ua/nash-zhurnal>.

83. Дебет-кредит [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://dtkt.com.ua/show/0sid034.html>.

84. Міжнародні стандарти фінансової звітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_010.

85. Налоги и бухгалтерский учет [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://i.factor.ua/rus/journals/nibu>.

86. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 р. зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

Додатки

Додаток А

Таблиця А.1

Структура складових частин професійних компетентностей із навчальної дисципліни "Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами " за Національною рамкою кваліфікацій України

63

Складові частини компетентностей, які формують у межах теми	Мінімальний досвід	Знання	Уміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Сутність, статус та застосування МСФЗ					
Засвоєння загальних принципів ведення обліку та складання звітності за міжнародними стандартами	Сутність МСФЗ, їх класифікація. Процедури розроблення МСФЗ. Сфера застосування МСФЗ у світовій та вітчизняній практиці обліку. Порівняльна характеристика МСФЗ, <i>US GAAP</i> та П(С)БО	Знання сутності МСФЗ, їх класифікація, сфера їх застосування	Порівнювати МСФЗ, <i>US GAAP</i> та П(С)БО	Презентувати результати опрацювання нормативно-законодавчих актів щодо ведення обліку та складання звітності за міжнародними стандартами	Відповідальність за порушення нормативно-законодавчих актів щодо ведення обліку та складання звітності за міжнародними стандартами
Тема 2. Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів					
Знання особливостей складання фінансової звітності за міжнародними	Призначення та склад фінансової звітності. Вимоги до подання інформації у фінансових звітах.	Знання складу фінансової звітності за міжнародними стандартами.	Складати фінансову звітність за МСФЗ	Презентувати результати складання фінансової звітності за МСФЗ	Відповідальність за правильність складання фінансової звітності за МСФЗ

1	2	3	4	5	6
стандартами, здатність складання всіх форм фінансової звітності	Порядок подання фінансових звітів	Знання технології складання балансу, звіту про прибутки, звіту про рух грошових коштів, звіту про зміни у власному капіталі, приміток до фінансової звітності, консолідованої та проміжної звітності, а також звітності за сегментами			
Тема 3. Облік поточних активів					
Здатність відображати в обліку поточні активи за міжнародними стандартами	Визнання та облік грошових коштів та їх еквівалентів. Відображення в обліку торговельних знижок. Визначення сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості. Методи списання безнадійної заборгованості. Відображення в обліку формування резерву сумнівних боргів та списання безнадійної дебіторської заборгованості. Способи формування резерву сумнівних боргів	Знання визнання грошових коштів та їх еквівалентів, методів списання безнадійної заборгованості, способів формування резерву сумнівних боргів, систем обліку запасів, методів оцінки вибуття запасів. Знання особливостей обліку грошових коштів, дебіторської заборгованості і запасів за міжнародними стандартами обліку та звітності	Обліковувати грошові кошти, дебіторську заборгованість і запаси за міжнародними стандартами обліку та звітності	Презентувати результати відображення в обліку грошових коштів, дебіторської заборгованості і запасів за міжнародними стандартами обліку та звітності	Відповідальність за правильність ведення обліку поточних активів за міжнародними стандартами обліку та звітності

1	2	3	4	5	6
	Облік розрахунків за отриманими векселями. Системи обліку запасів, їх характеристики. Особливості обліку придбання, перероблення та реалізації запасів, відповідно до постійної та періодичної системи обліку. Методи оцінки вибуття запасів				
Тема 4. Облік необоротних активів					
Здатність відображати в обліку необоротні активи за МСФЗ	Визнання та оцінювання необоротних активів. Види оцінок необоротних активів. Склад первісної вартості основних засобів та нематеріальних активів. Особливості обліку необоротних активів за МСФЗ. Методи нарахування амортизації, порядок визначення сум амортизаційних відрахувань та їх облік	Знання визнання та оцінювання всіх видів необоротних активів. Види оцінок необоротних активів. Склад первісної вартості необоротних активів. Особливості обліку необоротних активів за МСФЗ. Методи нарахування амортизації, порядок визначення сум амортизаційних відрахувань та їх облік	Відображати в обліку наявність та рух основних засобів, нематеріальних активів, інвестиційної нерухомості, непоточних активів, призначених для продажу, за міжнародними стандартами обліку та звітності	Презентувати результати відображення в обліку наявності та руху основних засобів, нематеріальних активів, інвестиційної нерухомості, непоточних активів, призначених для продажу, за міжнародними стандартами обліку та звітності	Відповідальність за правильність ведення обліку необоротних активів за міжнародними стандартами

1	2	3	4	5	6
Тема 5. Облік оренди					
Здатність відобразити в обліку операції з орендою за міжнародними стандартами	Визнання оренди та її класифікація. Особливості обліку операційної та фінансової оренди в обліку орендаря та орендодавця за міжнародними стандартами	Знати нормативну базу щодо обліку орендних операцій, класифікацію оренди, переваги та недоліки різних видів оренди та особливості обліку операційної та фінансової оренди в обліку орендаря та орендодавця за міжнародними стандартами	Відобразити в обліку операцій з операційної та фінансової оренди в орендаря та орендодавця за МСФЗ	Презентувати результати відображення в обліку операцій з операційної та фінансової оренди в орендаря та орендодавця за МСФЗ	Відповідальність за правильність ведення обліку операцій з операційної та фінансової оренди в орендаря та орендодавця за МСФЗ
Тема 6. Фінансові інструменти. Облік інвестицій					
Здатність відобразити в обліку фінансові інструменти та інвестиції за МСФЗ	Визначення, визнання та класифікація фінансових інструментів. Особливості оцінювання та обліку фінансових інвестицій за МСФЗ. Хеджування грошових потоків. Визнання платежів на основі акцій, що здійснюються інструментами капіталу. Оцінювання платежу на основі акції за різними вартостями	Знати нормативну базу щодо обліку фінансових інструментів та інвестицій, класифікацію фінансових інструментів, особливості оцінювання та обліку фінансових інвестицій, особливості хеджування грошових потоків, визнання платежів на основі акцій,	Відобразити в обліку операції з фінансовими інструментами та інвестиціями за міжнародними стандартами обліку та звітності	Презентувати результати відображення в обліку операцій з фінансовими інструментами та інвестиціями за міжнародними стандартами обліку та звітності	Відповідальність за правильність ведення обліку операцій з фінансовими інструментами та інвестиціями за міжнародними стандартами обліку та звітності

1	2	3	4	5	6
		що здійснюються інструментами капіталу, оцінювання платежу на основі акції за різними вартостями та відображення їх в обліку			
Тема 7. Облік зобов'язань					
Здатність відобразити в обліку зобов'язання за міжнародними стандартами	Визначення та класифікація зобов'язань. Визнання зобов'язань. Особливості обліку короткострокових позик та поточної заборгованості за довготерміновими зобов'язаннями. Облік виданих короткотермінових векселів. Облік рахунків до сплати. Особливості обліку довготермінових зобов'язань	Знати нормативну базу щодо обліку зобов'язань, їх класифікацію, особливості оцінювання та обліку відображення в обліку поточних та довготермінових зобов'язань	Відобразити в обліку поточні та довготермінові зобов'язання за міжнародними стандартами обліку та звітності	Презентувати результати відображення в обліку операцій з поточними та довготерміновими зобов'язаннями за міжнародними стандартами обліку та звітності	Відповідальність за правильність ведення обліку операцій з поточними та довготерміновими зобов'язаннями за міжнародними стандартами обліку та звітності
Тема 8. Облік власного капіталу					
Здатність відобразити в обліку капітал за МСФЗ	Визначення та класифікація власного капіталу, його структура акціонерного капіталу. Особливості обліку операцій із власним капіталом. Методи розподілу прибутків та збитків у товаристві. Розкриття інформації про зміни у власному капіталі у фінансовій звітності	Знати нормативну базу щодо обліку капіталу, його структуру, особливості відображення в обліку операцій із капіталом	Уміти розподіляти прибутки, відобразити в обліку операції з капіталом за міжнародними стандартами обліку та звітності	Презентувати результати відображення в обліку операцій із капіталом за міжнародними стандартами обліку та звітності	Відповідальність за правильність ведення обліку операцій із капіталом за міжнародними стандартами обліку та звітності

1	2	3	4	5	6
Тема 9. Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток					
Здатність відображати в обліку доходи та витрати за міжнародними стандартами обліку та звітності	Види діяльності підприємства. Визначення та класифікація доходів та витрат. Оцінювання та визнання доходів та витрат. Розподіл доходів та витрат. Особливості обліку доходів та витрат від різних видів діяльності підприємства. Взаємозв'язок між бухгалтерським та податковим обліком. Визначення тимчасової різниці. Визнання податку на прибуток. Формування податкового вивірення. Визначення, оцінювання та визнання забезпечень	Знати нормативну базу щодо обліку доходів та витрат, оцінку та визнання доходів та витрат, особливості відображення в обліку доходів та витрат від різних видів діяльності, взаємозв'язок між бухгалтерським та податковим обліком, визначення тимчасової різниці, визнання податку на прибуток, формування податкового вивірення	Уміти відображати в обліку доходи та витрати від різних видів діяльності, визначати тимчасові податкові різниці, відображати в обліку податок на прибуток	Презентувати результати відображення в обліку доходів та витрат, податку на прибуток за міжнародними стандартами обліку та звітності	Відповідальність за правильність відображення в обліку доходів та витрат, податку на прибуток за міжнародними стандартами обліку та звітності
Тема 10. Облік надзвичайних подій. Подальші та умовні події. Коригування помилок					
Здатність відобразити в обліку коригування помилок за міжнародними стандартами обліку та звітності	Визначення умовних зобов'язань та активів, їх визнання та розкриття. Застосування коригувальних проведень. Визначення робочої (трансформаційної) таблиці та порядок її формування	Знати нормативну базу щодо визнання забезпечень, визначення умовних зобов'язань та активів, їх визнання та розкриття, визначення робочої (трансформаційної) таблиці та порядок її формування	Уміти складати коригувальні проведено та формувати трансформаційну таблицю за міжнародними стандартами обліку та звітності	Презентувати результати відображення в обліку надзвичайних, подальших та умовних подій, формування робочої (трансформаційної) таблиці	Відповідальність за правильність відображення в обліку надзвичайних подій, подальших та умовних подій, складання трансформаційної таблиці за міжнародними стандартами обліку та звітності

Тема 11. Вплив коливань курсів валют та інфляції					
Здатність відобразити в обліку вплив коливань курсів валют та інфляції за МСФЗ	Визначення валют та валютних курсів. Відображення операцій в іноземній валюті. Визнання курсової різниці та відображення її в обліку. Вимоги щодо відображення впливу зміни ціни та інфляції в обліку та звітності. Методи відображення впливу цін та їх застосування	Знати нормативну базу щодо обліку валютних операцій та обліку в умовах інфляції, особливості відображення в обліку операцій в іноземній валюті та відображення впливу зміни ціни та інфляції в обліку та звітності за міжнародними стандартами	Уміти відобразити в обліку операції з іноземною валютою та відобразити вплив змін інфляції в обліку та звітності за міжнародними стандартами	Презентувати результати відображення в обліку операцій із іноземною валютою та відобразити вплив інфляції на облік та звітність за міжнародними стандартами	Відповідальність за правильність ведення обліку операцій із іноземною валютою та інфляційними змінами за міжнародними стандартами обліку та звітності
Тема 12. Розкриття фінансової звітності за МСФЗ					
Здатність формувати облікову політику та складати трансформаційну таблицю за МСФЗ	Структура облікової політики. Етапи облікового циклу. Відображення в обліку та звітності змін в обліковій політиці та змін в облікових цінах. Етапи роботи з трансформаційною таблицею. Етапи переходу на МСФЗ. Особливості визнання елементів фінансової звітності за першого застосування МСФЗ. Інформація, яку необхідно розкрити в першій звітності за МСФЗ	Знати порядок формування облікової політики, особливості відображення в обліку і звітності змін в обліковій політиці, послідовність роботи з трансформаційною таблицею, інформацію, яку необхідно розкрити в першій звітності за МСФЗ	Уміти формувати облікову політику підприємства за міжнародними стандартами та запровадити зміни до неї, а також трансформувати українську звітність до вимог міжнародних стандартів	Презентувати результати формування облікової політики підприємства та трансформації звітності, відповідно до вимог міжнародних стандартів обліку та звітності	Відповідальність за правильність формування облікової політики підприємства та трансформації звітності, відповідно до вимог міжнародних стандартів обліку та звітності

Зміст

Вступ.....	3
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни	4
3. Програма навчальної дисципліни	8
4. Структура навчальної дисципліни.....	16
5. Теми практичних занять	18
5.1. Приклади типових практичних завдань за темами.....	20
6. Самостійна робота.....	24
6.1. Проблематика есе (наукової статті) із навчальної дисципліни	27
6.2. Контрольні запитання для самодіагностики.....	32
7. Індивідуально-консультативна робота	38
8. Методи навчання	39
9. Методи контролю	43
10. Розподіл балів, які отримують студенти	49
11. Рекомендована література.....	56
11.1. Основна.....	56
11.2. Додаткова	56
11.3. Інформаційні ресурси	61
Додатки.....	63

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Робоча програма
навчальної дисципліни
"ОБЛІК І ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ
ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ"**

**для студентів спеціальності
8.03050901 "Облік і аудит"
денної форми навчання**

Укладачі: **Пасенко** Наталія Сергіївна
Олійник Тетяна Вікторівна
Ольховська Віра Вікторівна

Відповідальний за випуск *А. А. Пилипенко*

Редактор *О. Г. Доценко*

Коректор *Т. А. Маркова*

План 2016 р. Поз. № 4.

Підп. до друку 14.07.2016 р. Формат 60x90 1/16. Папір офсетний. Друк цифровий.
Ум. друк. арк. 4,5. Обл.-вид. арк. 5,63. Тираж 40 пр. Зам. № 126.

Видавець і виготівник – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*